THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUdlow 5-9500

Vol. LV Price 10 ¢ TREČIADIENIS — WEDNESDAY — JANUARY 6, 1971 Nr. 4

Nixonas nesitiki susitarimo su rusais

Ekonominė padėtis taisysis, infliacija mažės, bet kainų ir atlyginimų kontrolė ūkiui nepadėtų. — Amerika pakto su Izraeliu nesirašys.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas, kalbėdamas su keturiais televizijos korespondentais, prisipažino, kad šių metų biudžetas bus suvestas su deficitu, bet jis nebus infliacinis. Jis taip pat užtikrino, kad naujų mokesčių nebus 1971 m. Jo biudžeto politika siekia, kad iki 1972 metų neliktų bedarbių, vadinas kiekvienas, kuris nori dirbti, darbą susirastų, priartėtų prie natūralaus 4% bedarbių skaičiaus.

Nixonas ir dabar sakė, kad jis priešinsis kainų ir atlyginimų užšaldymui, vadinas griežtai valdžios kontrolei. Jis įsitikinęs, kad tas šalies ekonomijai nepadės. Šie metai bus metai, kada infliacija bus sulaikyta, o kiti, 1972 bus dar geresni. Savo ekonominę programą Nixonas išdėstysiąs sausio 22 d. metinėje kalboje Kongrese.

Nepatenkintas Kongresu

Prezidentas yra nepatenkintas, kad Kongresas nesvarstė, neturėjo laiko jo socialinei programai, pagalbos šeimoms programos. Toji reforma turėtų būti didžiausia tos rūšies laike 40 metų. Jo naujasis iždo sekretorius demokratas Conally stengsis tą programą pravesti naujajam Kongrese.

Paklaustas apie integraciją ir diskriminaciją negrų, Nixonas nemano, kad būtų gerai valdžios priemonėm priemiesčius integruoti jėga. Tai tik sukeltų daug erzelio. Geriausia tai veikti iš lėto ir įstatymų keliu.

Kuo labiausiai nusivylęs prezidentas? Nelaimingiausias buvo dėl studentų neramumų ir septynių žuvimo.

Nebus pakto su Izraeliu

Kalbėdamas apie Vidurinių jų Rytų padėtį ,priminė, kad Amerika su Izraeliu nesirašys apsigynimo pakto. Tas nepadėtų išsaugoti taiką. Toj pasaulio dalv taika galima tik tada, kai ir Sovietų Sąjunga to panorės.

Kiti savrbiausi tarptautiniai reikalai:

1. Amerika jau nesitiki, kad su rusais pavyks pasiekti pilno sutarimo ginklų apribojimo reikalu. Abi šalys negali sutarti dėl tų ginklų aptarimo. Galima bus susitarti kai kuriais kitais, vadinas, tik antraeiliais klausimais.

2. Sovietų bazė Kuboje, jei tokia būtų, prieštarautų anksteniam susitarimui. Kol kas negalima laikyti, kad sovietai būtų sulaužę savo pažadą, tačiau visa, kas tenai daroma, sekama su dideliu dėmesiu.

3. Marksisto Allende išrinkimas Čilės prezidentu Amerikos programos tam kraštui nekeis, jeigu tik to krašto politika nebus prieš Ameriką.

Apie pagalbą Izraeliui

Nixonas buvo paklaustas, ar Amerika eitų į pagalbą, jei Izraelis grėstų būti visai sunaikintas. Nixonas atsisakė ką nors aiškaus pasakyti. Jo atsakymas tik įžiebtų Vid. Rytus ir padėtis pablogėtų. Jis nemano, kad būtų reikalinga viršūnių konferencija su sovietų vadais. Tačiau jei tokioj konferencijoj būtų galima prieiti ginklų apribojimo sutarimo arba nebūtų kaip kitaip išspręsti Vid. Rytų listai tebėra Egipte, ar tada, kai bėti apie susitikimą.

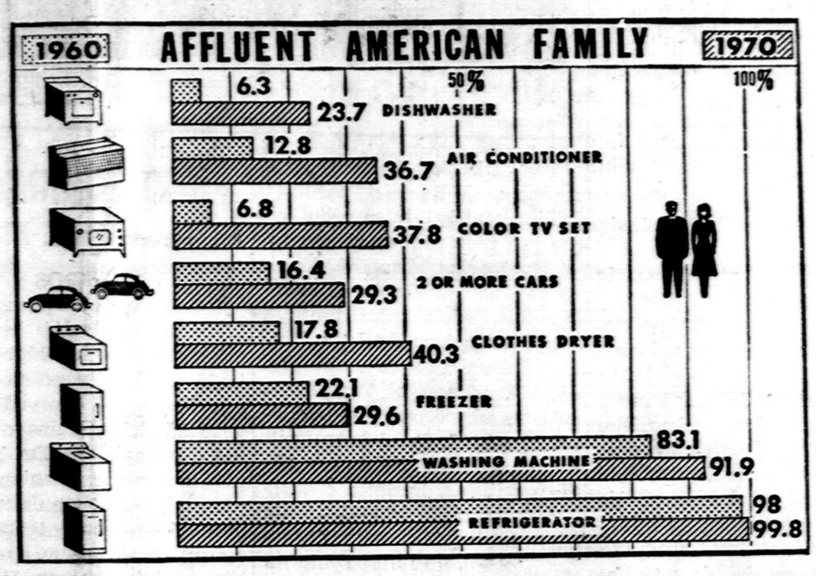

Lentelė rodo, kiek praturtėjo amerikiečių šeimos per paskutinį dešimtmetį. Vidutinės šeimos pajamos pakilo nuo 6,900 dol. iki 9,400 dol., o skurdžiai gyvenančių šeimų procentas krito nuo 18 iki 10.

Amerika pritaria Izraelio sąlygoms

TEL AVIV. — Izraelio premjerė Golda Meir parlamente pasakė, kad Amerika pritaria ir ragina atnaujinti taikos derybas. Amerika pritaria Izraelio nusistatymui, kad pirma turi būti pasirašyta taika, o tik tada pasitrauks Izraelio kariuomenė iš užimtų sričių.

NEW YORK. — Vakar vėl buvo atnaujintos žydų ir arabų derybos. J. Tautų tarpininkas Jarring priėmė Izraelio, Egipto ir Jordanijos ambasadorius ir aptarė tolimesnius susitikimus ir derybų sąlygas.

KUALA LUMPUR. — Malezijos vyriausybė paskelbė pavojaus padėtį. Priežastis šiuo kart gamtinė: keturias dienas pylė lietus ir krašte kilo potvyniai. Jau nuskendo 26 žmonės, o nuostoliai milžiniški.

Buvęs Illinois valstijos sekretorius Paul Powell (miręs) savo bute bakūtų ir kitose dėžutėse palikęs grynais pinigais 1,500,000 dol. Niekam dar nežinoma, kieno tie pinigai, iš kur jie paimti ir kodėl taip neatsargiai buvo laikomi namuose.

SPRINGFIELD. — Illinois valstybės gynėjo įstaigos pareigūnai kitoj vietoj surado dar 700,000 mirusio valstijos sekretoriaus Powell bute. Iš viso jau rasta 1,500,000 dolerių grynais pinigais, ir nežinoma, iš kur jie paimti, kieno jie, kam turėjo būti sunaudoti.

WASHINGTONAS. — Gynybos sekretorius Laird vakar išvyko į P. Vietnamą. Inspektuos amerikiečių dalinius ir susitiks su P. Vietnamo valdžios žmonėmis. Lankysis ir Thailande. Grįš sausio 13 d.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas renka medžiagą apie mūsų laisvės kovotojus Praną ir Algirdą Brazinskus ir Simą Kudirką.

Jis prašo visų lietuvių, gyvenančių įvairiuose kraštuose ir sekančių spaudą įvairiomis svetimomis kalbomis, visą medžiagą, liečiančią Brazinskus ir Kudirką iškirpti ir tas iškarpas bei jų fotokopijas siųsti Vlikui. Reikia pažymėti leidinio (laikraščio, žurnalo) pavadinimą, datą ir leidimo vietą.

Iškarpas siųsti adresu: VLIKas 29 West 57 Street, New York, N.Y. 10019, USA

Danijoj nyksta gandrai

KOPENHAGA. — Kaip žmogus žemėje naikina gamtą be pasigailėjimo, rodo vienas pavyzdys Danijoje. Gandras yra Danijos tautinis paukštis, taip pat labai mėgiamas ir globojamas kaip ir Lietuvoje. Prieš kokį šimtą metų kas vasarą suskrisdavo apie 10,000 gandrų. Po II pas. karo metai iš metų jų labai mažėja. Šiais metais į Daniją pavasarį atskrido tik 70 porų gandrų.

Priežastys, kad nyksta ir greit išnyks yra aiškios: pievų nusausinimas, pelkių, tuo pačiu ir maisto gandrams stoka; pavojai pakelėj į Afriką kasmet didėja dėl piktų medžiotojų pomėgio šaudyti į bet ką, kas padangėj juda, šaudyti dėl malonumo. Pagaliau prie pavojaus priskaitoma aukšti bokštai, elektros vielos ir kiti žmogaus civilizacijos sukurti išradimai. Egipte ar kitose šiaurinės Afrikos vietose pribarstyta visokių nuodingų miltelių vabzdžiams naikinti, sunaikina ir žiemoti nuskridusius Europos paukščius. Kas bus dar už metų ar kitų?

Egipte žuvo ir rusų karių

KAIRAS. — Egipto prezidentas Sadat patvirtino, kad sovietų kariai operuoja priešlėktuvines raketas ir šeši jų žuvo vieno puolimo metu. Tai buvo pirmas oficialus pripažinimas, kad sovietų karių irgi yra užmuštų. Toliau jis sako, kad egiptiečius paruošti priešlėktuvinei apsaugai reikia aštuonių mėnesių, tai nebuvo galima laukti taip ilgai, prireikė kviestis rusų.

Prireikė rusų pagalbos ne tik Egiptui. "O ar [illegible] užmiršo pasaulis, kad II pasaulinio karo metu Rooseveltas ir Churchillis irgi skubėjo į Maskvą ir prašė Stalino pagalbos prieš Hitlerį. Kas buvo galima aniems, tas taikintina ir mums, kurie norime apsaugoti savo šalį".

Sadat paminėjo, kad Egiptas, kol įrengė priešlėktuvines raketas, kasdien išleisdavo po 4.2 mil. dolerių. Tas darbas truko 40 dienų. Jis tik aiškiai nepasakė, ar sovietų raketų specialistai tebėra gipte, ar tada, kai jas įrengė, sugrįžo.

"Mes nenorime karo dėl paties karo, mes tik norime atsiimti savo žemes. Mes nesame nugalėti, esame tik nebaigę karo. Derėsimės, bet jei derybos bus tik laiko gaišinimas, mes kovosime". Taip kalbėjo Sadat 15,000 ūkininkų susirinkime.

LENINGRADAS. — Keleiviai, atvykę iš Leningrado sako, kad Naujųjų Metų išvakarėse Leningrado aerodrome keleivinis lėktuvas kildamas sudužo ir sudegė. Galėjo žūti visi keleiviai. Apie nelaimę, kaip visados esti, sovietų spaudoj nebuvo užsiminta nei vieno žodžio.

VILNIUS. — Dziennik Chicagoski rašo, kad Europoje visur baigia išnykti gandrai, nyksta jie ir Lietuvoje. Ok. Lietuvoje yra įsteigta speciali ornitologijos stotis, kuri stebi gandrų judėjimą, veda jų statistiką ir stengiasi apsaugoti nuo išnykimo. Minimas ir juodasis gandras, kurių Lietuvoje, sako, esama dar 1,000 ir tai didžiausia jų kolonija pasauly.

Kambodijos karys valo komunistų B40 raketą.

Kongrese apie Kudirką

Elta papildomai skelbia: JAV senate gruodžio 9 d. Kudirkos išdavimo klausimu kalbėjo sen. C. L. Pell (R.I.) Gruodžio 10 d. jau trečią kartą kalbėjo sen. E. Kennedy (Mass.), įvykį priminęs ryšium su ta diena minėtomis Žmogaus teisėmis. Jis įteikė Kongreso leidiny paskelbti W.R. Frye straipsnį, įdėtą gruodžio 6 d. "Baltimore Sun". Čia iškelti Kudirkos r Solženicino atvejai ir tai susieta su Žmogaus teisėmis. Kongreso Atst. rūmuose gruodžio 10 d. kalbėjo atst. Monagan (Conn.), gi gruodžio 11 d. atst. Stratton (jis pareiškė, kad adm. Ellis turėtų būti skubiai nubaustas).

Kelių Kongreso narių pareiškimai Kudirkos išdavimo klausimu dar paskelbti Kongreso leidiny (Congressional Record). Įvykį, jo išdavas pasmerkė, gruodžio 8 d., J.G. Minish (N.J.), prijungęs V. Mėlinio ir Catherine M. Duffy laiškus. Gruodžio 10 d. paskelbtas Robert Taft, Jr. (Ohio), naujojo atstovo Rūmuose, pareiškimas — jis priminė 6 milijonų pavergtų Baltijos kraštų gyventojų padėtį ir jai pavaizduoti prijungė "Wall Street Journal", gruodžio 9 d., įdėtą Felix Kessler straipsnį apie Baltijos valstybių diplomatus Londone. Atst. Hastings Keith (Mass) gruodžio 10 d., džiaugėsi, kad Kudirkos įvykio tyrinėjimus pradėjo A. rūmų užsienio reikalų pakomisė ir Prekybos laivyno bei žvejybos komitetas. Jis paklausė: kuria kryptimi eina kraštas? "Ne, nei krašto sąžinė, nei Kongresas šį kartą negalės nurimti" — teigė Keith. Jis ištisai pateikė latvio Roberto Briezės liudijimą Atst. rūmų apklausinėjimuose. (ELTA)

Pensininkų nenaudai

WASHINGTONAS. — 91-sis Kongesas nespėjo priimti daug svarbių įstatymų. Vienas tokių tai socialinio draudimo. Jį priėmė abieji rūmai, bet nesutarė dėl išmokėjimų pakėlimo. Buvo sudaryta komisija nuomonėms suderinti, bet ir toji komisija nespėjo savo darbą baigti. Dabar tie du projektai ir liko tik projektais, bet ne įstatymais, o dėl jų turi nukentėti vyresnio amžiaus žmonės.

Prezidentas ir Kongreso vadai pritaria, kad kai abu projektai bus suderinti, galutinai priimti ir pasirašyti, jie veiks visvien nuo šių metų pradžios. Tačiau iki to laiko dar gali praeiti keli mėnesiai, ar net sulaukti rudens. Bus daug tokių, kurie padidinimo nesulauks, bus mirę.

Čilė su kom. Kinija

SANTIAGO. — Marksistinė Čilės vyriausybė pranešė, kad jie užmezga diplomatinius santykius su komunistine Kinija.

Dėmesys vokiečių kalbai

— Vokiečių spaudos žiniomis Lenkijos gimnazijose didėja dėmesys vokiečių kalbai. Greta privalomos rusų kalbos, dabar 36,5 proc. mokinių pasirinko vokiečių antrąja svetima kalba (1956 tebuvo 24,5 proc.). Toliau eina — anglų kalba 34,6 ir prancūzų kalba 21,7 nuošimčiai. Tas pats ir universitetuose. Didėja ir vokiečių literatūros populiarumas vertimais. "Nuopelnai" priskiriami pirmoje eilėje Rytų Vokietijai ir jos kultūrinei propagandai. Kaip žinoma Rytų Vokietija Leipzige išlaiko vad. Herderio vardo institutą kultūrinei propagandai užsienyje puoselėti. Jis buvo įsteigtas, konkuruojant su Vakarų Vokietijos Goethe Institutu Muenchene.

Rytų Vokietijos kultūrininkų sferon bei akiratin, atrodo, Lietuva neįeina. Nors Vilniuje yra net gimnazija vokiečių dėstoma kalba, bet neatrodo, kad ją globotų 'socialistinė" Vokietija. Iš lietuvių pusės dedama pastangų stiprinti kultūrinius santykius su Rytų Vokietija. Kai kas lankosi, domisi garsiais lituanistiniais centrais — bet, kad yra toks Herderio Institutas, Lietuvoje nė nežino. (V. B.)

Žudė tik "simboliškai"

MANILA. — Filipinų sostinėje prasidėjo teismas Mendozos, to braziliečio dailininkėlio, kuris norėjo popiežių nudurti. Prieš tai buvo patikrintas jo protas ir rasta, kad jis nėra pamišęs ir todėl atsakingas už savo darbus. Teisme jis teisinasi, kad norėjęs Paulių VI nudurti tik "simboliškai". Vienas liudininkas, slaptosios policijos agentas, buvęs labai arti popiežiaus, tvirtina, kad Mendoza porą kartų peiliu stuktelėjo popiežiui į šoną, bet nespėjo sužeisti.

Mirė Vladas Literskis

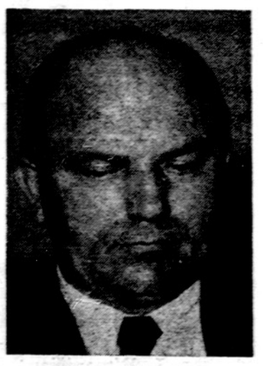

Vladas Literskis

CHICAGO. — Sausio 5 d. 5:30 ryto mirė Vladas Literskis-Litas. Buvo gimęs 1909 balandžio 10 Pustapėdžių k, Vilkaviškio valsč. ir aps. 1930 m. baigė Vilkaviškio gimnaziją, 1930 - 34 m. studijavo VDU teolog.-filos. fakultete geografiją, vėliau matematikos - gamtos fakultete biologiją. Dirbo ginklavimo valdybos tyrimų laboratorijoj, II pas. karo metu VDU technologijos fakultete kaip vyr. asistentas dėstė techniškąją mikrobiologiją. 1948 Muensterio universitete (V. Vokietijoj) gavo gamtos mokslų daktaro laipsnį, mokytojavo įvairiose V. Vokietijos lietuvių gimnazijose, o 1954-1957 m. buvo Vasario 16 gimnazijos direktorium. Vėliau atvyko į Chicagą ir dirbo Illinois universitete mikrobiologijos skyriuje. Buvo nuolatinis Draugo bendradarbis.

Dr. V. Literskis paskutiniu laikotarpiu gana ilgai sirgo. Porą savaičių pabuvęs ligoninėje, buvo grįžęs į namus, bet prieš pusantros savaitės vėl buvo išvežtas į Šv. Kryžiaus ligoninę, iš kurios jau nebegrįžo. Diagnozė sunkiai davėsi nustatoma. Gydytojų manymu mirė sprogus sukalkėjusiai gyslai ties širdimi.

Pašarvotas Vasaičio - Butkaus koplyčioje, Ciceroje.

WASHINGTONAS. — Vakar Nixonas išvyko dešimčiai dienų į San Clemente, Californiją. Ten suderins poilsį ir neatidėliojamus darbus. Svarbiausia, nori parengti metinį pranešimą, kurį padarys Kongrese sausio 22 d.

KALENDORIUS

Sausio 6: šv. Teofilis, šv. Viltrūda, Arūnas, Ginda.

Sausio 7: šv. Liucijonas, šv. Pega, Rūtenis, Rudvilė.

Saulė teka 7:17, leidžias 4:34.

ORAS

Chicagoj ir apylinkėse: saulėta, bet labai šalta, temperatūra naktį apie 0, dieną apie 10 laipsnių.

SKAUTYBĖS kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKIŲ-KŲ RAMOVĖ
Redaguoja ps. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois 60629
Telef. — 476-7089

"SKAUTININKO STEPO KAIRIO MUZIKINIS VIENETAS"

Šiuo vardu pavadinta Toronto Šatrijos ir Rambyno tuntų kanklininkių, skudutininkų ir birbynininkų grupė. Specialiu ir bendru abiejų tuntininkų ir grupės globėjų pasirašytu įsakymu 1970 m. gruodžio 19 d. Šatrijos tunto suruoštos Kūčių vakarienės metu grupei suteiktas aukščiau paminėtas vardas, jos nariams leidžiant nešioti specialų ženkliuką.

Tai padaryta atsižvelgiant į grupės nueitą 3 m. kelią, norą ir toliau tęsti a. a. v. s Stepo Kairio pradėtą darbą ir tam darbui matant didelį tėvų pritarimą. Iš kitos pusės tai padaryta, pagerbiant v. s. Stepo Kairio atminimą, — vadovo, kuris paskutiniuosius savo gyvenimo metus buvo pašventęs lietuvių liaudies instrumentų atgaivinimui skautų-čių vienetuose ir sėkmingai šioje srityje dirbo.

Ta proga buvo perskaityta grupės veiklos apžvalga, iš kurios matyti, kiek daug kartų grupė buvo jau išėjusi į sceną ar koncertavusi prie skautiškų laužų. Tenka pažymėti, kad grupės savarankiškumui susidaryti ir jai stiprėti labai daug padėjo Šatrijos tunto tuntininkė s. Liuda Gvildienė.

Dabar grupę globoja s. G. Valiūnienė ir s. L. Kalinauskas. Instruktore sutiko būti muz. s. Danutė Fidlerienė. "Skautininko Stepo Kairio muzikiniam vienetui" ilgiausių ir darbingų metų!

Č. S.

ŽINIOS IŠ KERNAVIEČIŲ VEIKLOS

*

Naujai išrinktasis "Kernavės" tunto tėvų komitetas gruodžio 16 d. pareigomis pasiskirstė sekančiai: B. Vindašius — pirmininkas, I. Rimavičienė — vicepirmininkė, R. Chiapetta — sekretorė, F. Daukus, iždininkas, R. Rėklaitienė ir L. Kinderienė — parengimų vadovės.

Geriausios sėkmės ateities daruose!

*

Žemynos dr-vės sesės lapkričio 21 d. buvo pakviestos dalyvauti sktn. ir ponios Rupinskų svetinguose namuose vykusioje vakaronėje, kurioje su Perkūno ir Vinco Krėvės dr-vių broliais linksmai praleido smagų vakarą. Rodant ekrane praėjusios vasaros stovyklos skaidres, įdomu buvo pamatyti ir "atpažinti" save ir kitus. Atgijo stovykliniai vaizdai ir nepamirštamos akimirkos. Pažaidusios ir, muzikai grojant, pasivaišinusios, malonių įspūdžių kupinos, mūsų sesės išsiskirstė, su dėkingumu skautiškajai Rupinskų šeimai ir jas pasikvietusiems broliams. Ilgai prisimins šią malonią "sesių ir brolių susiartinimo šventę"!

*

Kita panaši popietė buvo suruošta Mirgos dr-vės sesių, jų draugininkės vyr. sk. R. Nainytės namuose gruodžio 13 d. Čia susirinko net trijų draugovių broliai: pulk. J. Šarausko, Algirdo ir Perkūno. Per 30 brolių ir sesių, susėdę ratu, susipažino, kiekvienas pasisakydamas, kas esąs. Visi pažaidė žaidimą su obuoliu. Visiems buvo malonu pamatyti save, draugus ir vadovus, kai brolis G. Plačas ekrane ėmė vedžioti po Rako ąžuoyną praeitų metų stovyklos keliais ir takeliais. Brolio L. Marčio skaidrėse daugelis pamatė save beiškylaujančius ir rudens sporto varžybose beprakaituojančius. Maloni aplinka, muzika ir net vaišės!

Tokios vakaronės ar popietės mūsų jaunimo yra mėgiamos. Gera būtų jų ir dažniau suruošti, iškylų sezonui pasibaigus.

Toronto Šatrijos tunto skautės prie Kūčių stalo.

*

Mirgos dr-vės sesės ruošiasi atlikti savo gerąjį kalėdinį darbelį, nors Kalėdos jau ir praėjo. Jos nutarusios iš gautų kalėdinių dovanų skirti po vieną užjūrio sesėms, kurias Kalėdų senelis negali taip gausiai apdovanoti. Su savo artimu dalinantis tuo, ką gavai ir kuo džiaugeis, pratęsia kalėdinę švenčių nuotaiką ir kam nors suteiks progą šiais metais tomis nuotaikomis pagyventi du kartus.

Ašenajus

OMAHOS SKAUTAI MINĖJIME

LVS Ramovės Omahos skyriaus lapkričio 22 d. suruoštame Lietuvos ginkluotų pajėgų atkūrimo sukakties minėjime gražiai pasirodė vietos lietuviai skautai-tės.

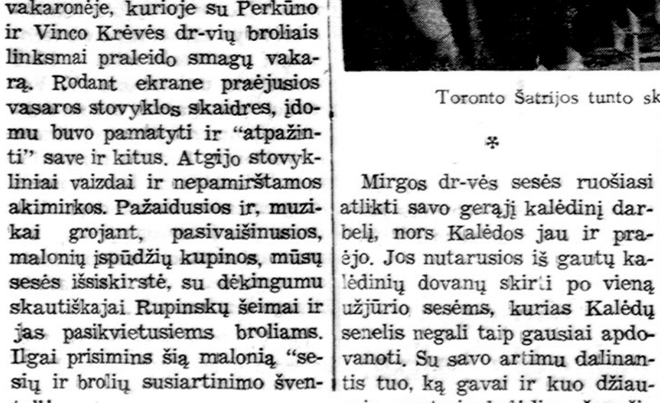

Lituanicos tunto vilkiukų įžodis. Jaunųjų brolių įžodį garbia vadovai — s. v. vyr. si. Sigitas Miknaitis, j. budys Algis Regis, senj Antanas Rauchas ir s. v. ps. Kęstutis Mačiulaitis. Nuotr. P. Vizgirdos

Rimtai nusiteikę Los Angeles vilkiukai po įžodžio stovykloje
Nuotr. R. Vizgirdos

Paskaitininkui Viktorui Arui susirgus, jo įdomiai paruoštą kalbą meniškai ir su giliu įsijautimu perskaitė skaučių vadovė ps. Regina Micutaitė. Meninę dalį išpildė skautai ir skautės. Jie pašoko porą tautinių šokių, kurių juos išmokė s. Gražina Reškevičienė, L. Antanėlienė ir D. Antanėlytė. Tautiniams šokiams akordeonu grojo Aldona Agurkytė. Gerai buvo išpildytas ps. R. Micutaitės paruoštas montažas, kuriame eilėraščiais, dainomis ir plakatėliais buvo prisimintos vietovės, kur įvyko svarbiausios kautynės su Lietuvos priešais dėl krašto laisvės; tai — Širvintai, Giedraičiai, Radviliškis, Kėdainiai ir kt. Skautų-čių pasirodymas buvo dalyvių gerai įvertintas.

SKAUTININKŲ-KIŲ RAMOVĖS GERASIS DARBELIS

Chicagos skautininkų-kių Ramovė buvo surengusi šeimyninio pobūdžio skautiško pabendravimo popietę "Skautų Aidui" paremti. Atsilankė 70 asmenų. Gautos aukos — 200 dolerių buvo įteikta žurnalo administracijai. Būtų sveikintina, kad ir kiti savo geram darbeliui pasirinktų savos spaudos prenumeravimą, platinimą ir piniginę paramą.

NERIJOS VIETININKIJOS TĖVŲ KOMITETAS

Šių metų Nerijos vietininkijos tėvų komitetą sudaro: Marija Kupčikevičienė — pirm., Leonida Kazėnienė — sekr., R. Dičius — iždin., J. Jovarauskas ir J. Martinkus — nariai. Nerijos vietininkijos tėvūnu pakviestas Kazimieras Miecevičius, o stovyklavietės administratorium — Gediminas Kazėnas.

SKAUTIŠKI PASILINKSMINIMAI

Bendrame Vidurio rajono vadovybės ir Chicagos tuntininkų posėdyje buvo nutarta kartą mėnesyje surengti skautišką pasilinksminimą — šokius vietos skautams ir jų svečiams - viešnioms. Bus kviečiami ir kitų lietuviškų organizacijų jaunimas, lankantis gimnazijas ir kitas aukštesnes mokyklas. Pasilinksminimus vienetai organizuos sekančia tvarka: sausio mėn. — Aušros Vartų tuntas, vasario — Kernavės tuntas, kovo — Lituanicos tuntas ir balandžio — Nerijos vietininkija. Pirmieji šokiai rengiami penktadienį, sausio 15 d., 7 v. v. Columbo vyčių salėje. Iš atsilankiusių bus renkamas nedidelis mokestis orkestrui ir vaišėms apmokėti.

VADOVŲ STOVYKLA

Sekanti Ąžuolo Mokyklos stovykla įvyks 1971 m. Vasarą Rako stovyklavietėje, Custer, Mich. Ten pat numatoma ir jaunesniųjų vadovų — skiltininkų, paskiltininkų — lavinimo mokykla.

SKAUTININKO RĖKAUS DOVANA

Clevelandietis skautininkas Rėkus Chicagos skautų Rako stovyklavietei padovanojo daugiau 2,000 pėdų elektros laidų. Skautiškas ačiū už tikrai vertingą paramą.

SUSIPAŽINIMO VAKARAS

Gražiam švenčių laikotarpiui baigiantis, štai dar viena proga laukia tėvus, skautus, skautes, jų rėmėjus ir draugus maloniai pabendrauti Aušros Vartų tunto rengiamame pasilinksminime, sausio 16 d. 8 v. v., Cicero Šv. Antano parapijos salėje (1500 S. 49 Ct., Cicero). Čia bus puiki proga artimiau susipažinti su tunto vadija ir daugeliu mūsų gražios skautiškos šeimos narių; čia kartu padainuosime, pašoksime, pasivaišinsime karšta vakariene, pažiūrėsime įdomių pasirodymų, pabandysime laimę ir tuo pačiu paremsime tuntą, papildydami jo iždą ir parodydami tunto vadovybei, kad įvertiname jų darbą, pritariame ateities užsimojimams. Ateikime patys ir savo draugus — pažįstamus pasikvieskime. Aušros Vartų sesės priims visus su šypsena ir dėkingumu. Dėl informacijų telefonuokite OL 2-7413 (Ciceroje) arba HE 4-8428 (Chicagoje).

Mūsų kolonijose

St. Petersburg, Fla

KALĖDOS

Kalėdų švenčių pirmą dieną Lietuvių klubo salėje buvo pietai ir dalyvavo 200 klubo narių ir 25 svečiai. Programoje mišrus choras, vad. chorvedžiui Povilui Lingiui, padainavo keletą dainų ir pagiedojo. Dr. Briedis, pats pritardamas pianinu padainavo taip pat keletą dainų. Mergytė ir berniukas (Stuopienės anūkai) paskambino kanklėmis ir pagiedojo Sveikas Jėzau, ir padainavo Augau, augau ir Atei ki.

VAIDINTOJŲ GRUPĖ

Gulfporte organizuojasi lietuvių vaidintojų grupė ir jau turėjo tuo reikalu vieną susirinkimą, bet atsirado tam tikrų nesklandumų — nesutarimų. Reikia tikėtis, kad visi nesklandumai bus nugalėti ir mūsų kolonijos vaidintojai greitai pasirodys scenoje.

SUSIRINKIMAS

St. Petersburgo Lietuvių namų svetainėje 49 g-vė ir 46 Ave. No. 12 - 13 - 70 įvyko klubo narių susirinkimas. Į susirinkimą pristatomi — sumą atvyko 90 narių. Susirinkimui pravesti, pirm. A. Karnius pakvietė į rinkiminę komisiją; Matulį, Sadauską ir Ugeną. Praeito susirinkimo protokolą perskaitė valdybos sekretorius Giparas. Į klubo valdybą buvo išrinkti tie patys: A. Karnius pirm., Giparas sekr., Povilaitis kasin., ir vietoje atsisakiusio Adamonio išrinkta Mazulaitienė fin. sekr. Revizijos komisijos vardu A. Urbonas parašė ir perskaitė susirinkime rev. kom. protokolą.

KAD KLUBAS TOBULĖTŲ

St. Petersburgo Lietuvių klubas gali didžiuotis ne tik didžiule savo sale, bet ir didžiule savo virtuve, kurioje galima pagaminti virš 300 pietų. Su mažomis išimtimis, beveik kiekvieną sekmadienį būna čia pietūs. Labai malonu, kad mūsų geradarės yra parėmę stipriai mūsų klubą, kaip ir daugelis kitų savo įnašais, bet turėtų nepamiršti, kad tuo jos neįgyjo teisės be valdybos leidimo — paskyrimo ką nors daryti ir pasiimti virtuvėje ar kur nors kitur kokias nors pareigas.

Narių priėmimo blankuose turėtų būti parašyta, kokį išsilavinimą turi ir kokią specialią mokyklą ar kursus lankė. Klubo vadovybei būtų lengviau operuoti. Visi nariai turėtų būti pažindinami ne tik pavarde, bet ir užsiėmimas. Klubas turėdamas tokias žinias galėtų pastatyti tinkamesnius žmones į reikiamas vietas.

AUKOS BRAZINSKŲ BYLAI

Brazinskų bylai St. Petersburgo Lietuvių klubas paaukojo 50 dol., surinkta iš klubo narių ir ne narių 109 dol., viso 159 dol.

L. Natkus

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiad uždaryta. Ligoniai priimami susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-3229.
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

Rezid. Telef. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 S. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą Jei neatsiliepia skambinti 374-8012

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val.: kasdien nuo 6—8 val. vakaro Šeštadieniais 2—4 val.
Trečiad ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3046

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir Šlapumo Takų Chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 No. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

PAPIGINTA KAINA
UŽSAKYKITE DRAUGĄ JAUNIMUI

Reikia visomis išgalėmis stengtis pratinti mūsų jaunimą skaityti lietuvišką spaudą. Mūsų dienraščio administracija nori Jums šiame svarbiame reikale nuoširdžiai padėti.

Jeigu Jūs prenumeruojate "Draugą", o Jūsų vaikai gyvena skyrium ir lanko mokyklą svetimoje aplinkumoje, Jūs galite jiems užsakyti šio lietuviško dienraščio antrąją prenumeratą atskirai, papiginta kaina, gaudami visą trečdalį nuolaidos nuo pilnos prenumeratos kainos.

Ir jaunavedžiams galite užsakyti "Draugą" tomis pačiomis sąlygomis — papiginta kaina. Jūsų sūnūs ir dukros, gyvendami Jūsų namuose, gal skaitė lietuvišką dienraštį. Pratęskite šią gražią tradiciją ir jiems atskirą šeimą sukūrus.

Visais atvejais pasinaudokite teikiama trečdalio nuolaida.

Veikime drauge, kad mūsų jaunimas skaitytų lietuvišką dienraštį "Draugą"!

"Draugo" administracija

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUdlow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, legal holidays and days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: $19.00 — Chicago and Cook County, Illinois; elsewhere in U.S.A. $17.00. Canada $19.00. Foreign Countries — $20.00.

Prenumerata	metams	½ m.	3 mėn.	1 mėn
Cook apskr., Illinois	$19.00	$10.00	$6.00	$2.50
Kitur JAV	17.00	9.00	5.00	2.00
Kanadoje	19.00	10.00	6.00	2.50
Užsienyje	20.00	11.00	6.50	2.50
Savaitinis	10.00	5.50	—	—

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:30.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

Tel. ofiso HE 4-5849. rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm. ketv. 1 iki 7 popiet: antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9: antrad. ir penktad. 10-4: šeštad. 10-2 val.

Ofs. 735-4477. Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. Tel. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN EISINAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6132 S. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą, Jei ne atsiliepia, skambinti: MI 3-0001.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų - rezid. — PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. ALG. KAVALIONAS
5540 S. Pulaski Rd.
VIDAUS LIGŲ IR KRAUJO SPECIALYBĖ
Valandos pagal susitarimą
Skambint 585-2525
Telef. veikia 24 val.

Tel. — REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis gydytojas)
3925 W. 59 Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12—4 val. p. p. 6—8 val. vak., šeštad. 12—2 val. p. p. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6—8 val. vakare. Trečiad, nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p., šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasden —3 val. ir 6—8 val. vak. išskyrus trečiadienius Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telef HEmlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7773. Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Priima tik susitarus
Valandos pirmad., ketv. 5—8 val., antrad. 2—4 val.

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Pirm. ir penkt. 2 — 8 p. p.
Antr. ir ketv. 9 — 11 v. r.
ir 4—8 p. p. Šeštad. 9 v. r. iki 12 d.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St — Tel 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
Valandos tik pagal susitarimą.
Trečiadieniais uždaryta

Telef. — 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 South Kedzie Avenue
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir šeštad. 8 v. r. iki 3 val. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Tel. 737-2290: ofiso ir rezidencijos
Priima ligonius tiktai susitarus — (By appointment)

DR. LEONAS SEIBUTIS
Inkstų, Pūslės ir Prostato CHIRURGIJA
Ofisas 2656 W. 63rd St.
Val.: antrad. nuo 1 - 4 popiet, ketvirtad. nuo 5 - 7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; Rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410 Rez. GRovelhill 6-0617
Valandos: pirm. ir ket. nuo 12 val iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p.p ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefonas 925-8296
Valandos: 2—8 v. v. penktad 10—12 ryto, 2 iki 8 val. vak. Šeštad. 1 iki 4 val. vak. Treč. ir Sekmad. uždaryta.
Rezid. tel. WA 5-3099.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of. Tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priimінėja ligonius tik susitarus
Val. 2—4 p. p. ir 6—8 val. vak. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6643 South Albany Avenue
Val.: pirm., antrad., ketv. 6—8 val vak., penkt. ir šeštad. 2—4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. ir 7 iki 8 v. v Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 South Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141 Namų 636-4330
Val.: pirmad., antrad., penktad. 1-4 ir 6-8 v. v. ketvirt. 6-8 v. vakare. Šeštadieniais 11-1 val. popiet.

Lietuvių išeivių

RADIJAS IR TELEVIZIJA

Radiją su televizija, kaip ir spaudą, reikia priskirti prie didžiųjų pasaulio galybių, nes visos šios priemonės ne tiktai labai greitai perduoda žmonėms visus pasaulio įvykius, bet ir formuoja visuomenės nuomonę, nuteikia ne tik atskirus asmenis, bet ir įvairius sluoksnius, net valstybininkus, politikus. Taigi tam tikra prasme pasiima ir dalį atsakomybės dėl esančių ar būsimų įvykių.

Mums džiugu, kad ir lietuviai išeiviai, kad ir neturėdami savo valstybės, ne tik spaudos, bet ir radijo bei televizijos informacijos srityje nėra paskutinėje vietoje. Įvairiose lietuvių kolonijose jau senesnieji išeiviai lietuviai buvo sukūrę savo radijo programas, kurios gyveno, klestėjo, džiugino klausytojus, o taip pat merdėjo ir mirė. Tačiau ir tokiais atvejais pats gyvenimas iššaukdavo naujus pasireiškimus, naujas programas, kurios pakeisdavo iš gyvenimo išeinančias radijo valandėles.

*

Didžiausias lietuvių radijo centras yra Chicaga, kurioje visą laiką buvo viena, dvi ar net kelios lietuvių radijo programos. Ir šiuo metu jų yra trys. Seniausia "Margutis", su labai mažomis pertraukomis lietuviškas radijo programas transliuojanti jau keturiasdešimtuosius metus. Šią kompozitoriaus A. Vanagaičio įsteigtą radijo programą šiuo metu gana sumaniai veda P. Petrutis su R. Sakadolskiu. Lietuviška programa transliuojama 5 kartus per savaitę, po vieną valandą vakarais. Panašaus pobūdžio kasdieninės lietuvių radijo programas kiekvieną dieną rytais perduoda Sofijos Barkaus įpėdinių — Aldonos ir Feikso Daukų vedama radijo programa. Neperdaug seniai žinomi visuomenininkai inž. Antanas ir Marija Rudžiai įsteigė ir savo lėšomis išlaiko "Lietuvių forumą", kuris kiekvieną šeštadienio vakarą perduoda dažniausia diskusinio pobūdžio kultūrinius ir politinius pranešimus lietuvių ir anglų kalbomis. Taigi čikagiškiai lietuviško radijo stoka nusiskųsti negali.

Lietuviškų radijo valandėlių rasime ir kitose lietuvių kolonijose. Baltimorėje veikia, toje valstijoje ir Washingtone, D.C., girdima Alberto Juškaus vedama "Radijo programa lietuviams". Bostone ir apylinkėse yra visoje Naujojoje Anglijoje gerai girdimos — P. Viščinio vedama "Lietuvių radijo valanda" ir Stepono - Valentinos Minkų "Lietuvių radijo korporacijos programa". Los Angeles, Kalifornijoje, yra "Lietuvių melodijų valanda". Detroite ir apylinkėse yra dvi radijo programos: R. Valatkos "Lietuviškosios melodijos" ir V. Urbono "Lietuviškas balsas". Hartforde gražiai reiškiasi A. Dragūnevičiaus vedami "Tėvynės garsai", New Yorko - New Jersey valstijose gerai girdimi Jokūbo Stuko vedami "Lietuvos atsiminimai", "Kultūrinė lietuvių valanda angliškai", o taip pat R. Kezio vedamas "Laisvės žiburys". Philadelphijoje radijo bangomis skamba "Bendruomenės balsas", Pittsburge Povilas ir Gertruda Dargiai veda pirmąją liet. radijo programą. Rochesteryje vietos Liet. radijo klubas išlaiko "Kultūrinę liet. valandėlę", Waterburyje John D. Adams ir Ant. Paliulis veda "Lietuvos atsiminimus".

Lietuviškų radijo valandėlių yra ir Kanadoje. Montrealyje "Lietuvišką pusvalandį" veda L. Stankevičius, Toronte "Tėvynės prisiminimus" Jonas R. Simanavičius. Programas pavergtajai Lietuvai vienu ar kitu būdu transliuoja Amerikos Balso, Romos, Vatikano, Madrido, Filipinų radijo stotys. Yra lietuviškų radijo pusvalandžių ir P. Amerikoje.

*

Nuosavų radijo stočių neturime ir išeivių sąlygomis nebūtų įmanoma jų įsigyti. Tačiau tai nedidelė bėda, nes nei JAV, nei Kanados ir kitų kraštų valdžios nedraudžia perdavinėti kultūrines žinias, įvairius pranešimus ir įvairių tautų muziką. Lietuviai išeiviai turi plačias galimybes nuomos mokesčio kelių perduoti savo klausytojams lietuvių liaudies ir savo kompozitorių kūrinius, naujausios muzikos dalykus, chorų bei solistų dainas, įvairias melodijas, mūsų poetų bei rašytojų kūrybą, pasaulio įvykių apžvalgas, žinias iš lietuvių gyvenimo ir daugelį kitų gerų dalykų. Išplitusi ir nebrangi įrekordavimo technika suteikia galimybę transliuoti įvairius parengimus, kalbas, įvykius, o taip pat vienos lietuvių kolonijos radijo valandėlių vedėjai gali savo tarpe minėtomis programomis keistis.

Turime pakankamai aukšto lygio lietuviškų radijo programų, bet būna ir menkesnių. Visos jos mielos ir yra apylinkėje gyvenančių lietuvių klausomos, sekamos.

*

Televizija yra pati moderniausia ir gal viena iš labiausia veiksmingų žinių, įvykių, muzikos, tautinių šokių ir kt. gerų dalykų perdavimo priemonė. Deja, tokių stočių išlaikymas labai brangus ir lietuviškų valandėlių išlaikymas jose reikalauja labai daug lėšų. Vis dėlto ir šioje srityje lietuviai bando kai ką daryti. Tose vietovėse, kur daugiau mūsų tautiečių gyvena, atskiri menininkai ar jų grupės dažnai turi galimybę pasirodyti vietos televizijos ekranuose. Ypač stengiamasi reikštis Vasario 16 minėjimų metu. Prieš penketą metų Chicagoje buvo sukurta ir ligi šio laiko veikia "Lietuviai televizijoje" programa, P. Šluto ir kt. vedama. Tai pirmieji lietuvių žingsniai televizijoje ir todėl nenuostabu, kad jie kartais būna netvirti, nedrąsūs ar kiek gruboki.

*

Visi lietuviškųjų radijo, televizijos programų išlaikytojai bei vedėjai į šias programas įdeda labai daug vargo, triūso, lėšų ir laiko, kol jas paruošia ir perduoda. Taigi beveik visos programos yra daugiau ar mažiau komercinės, išsilaikančios dažniausia lietuvių prekybininkų skelbimų dėka. Tiesa, tie skelbimai, ypač jų dažnumas ir vienodumas, kartais lyg ir menkina kiek pačią programą, tačiau visi gerai žinome, kad jie yra ta šaka, ant kurios programos laikosi.

Tuo tarpu lietuviškosios visuomenės ir jos organizacijų parama šioms programoms dažniausia būna nedidelė, menka, neperiodiška, maža, neefektyvi. Nedaug jomis domisi ir mūsų centrinės organizacijos, Lietuvių Bendruomenę ir Altą įskaitant. Radijo valandėlės atsimenamos dažniausia tik tuomet, kai priseina prašyti jų pagalbos kurį nors parengimą ar sumanymą paskelbti. Tuo tarpu kaip tos valandėlės verčiasi, iš ko jos laikosi ir kokius sunkumus turi, — retai kas paklausia. Tik maža dalis klausytojų, kurie lietuviškas radijo programas seka, pasiunčia joms savo auką. Pereitų metų rudenį LB sušauktoje konferencijoje lietuviški radijo reikalai, tiesa, buvo pajudinti, tačiau sutartos specialios savaitės sausio pirmomis dienomis pravedimu platesnių mastu nesirūpinama, paliekant tai ir šiaip jau labai vargstantiems patiems radijo programų vadovams. O tačiau reiktų daugiau šiomis mūsų kultūrinės veiklos priemonėmis susidomėti, jų programų vadovams ne vien geru žodžiu, bet ir materiališkai padėti.

b. kv.

LENKIJA KRYŽKELĖJE

Lenkų tautinis nusiteikimas, saviškas socializmas nepakeliui Sovietams

GEDIMINAS GALVA

Lenkija pergyveno patį iškiliausią metą gruodžio 7 d., kai Federalinės Vokietijos kancleris Willy Brandtas klūpojo prie vokiečių išžudytų žydų paminklo, pasirašė sutartį ir pripažino Lenkijos vakarinę Oderio - Neisės sieną. Lenkijos rikiuotojai dar nespėję pasidžiaugti užsienio politikos laurais sulaukė netikėtos prarajos. Garbe apvainikuoti vyrai po savaitės vykusių vidaus neramumų buvo priversti pasitraukti. Tai buvo tik šio pokario Lenkijos vienas veiksmų dramos, kuri bus toliau tęsiama.

Lenkų darbininkų neramumai šiame pokaryje įgytuose Baltijos uostuose parodė naujos tikrovės plokštumą. Komunistų partijos vadovybė ir jos sudaryta vyriausybė nėra visagaliai. Užsienio politikos net ir didžiausi laimėjimai nepajėgia nustelbti vidaus negerovių. Komunistų partija, kaip ir kita valdanti partija, neprivalo pamiršti tautos nusiteikimo ir jos tikslų.

Sukilimų prasmė

Sukilimai komunistiniuose kraštuose ne naujovė. Vienur jie paliko randus, net ilgam tarpsniui prasčinkus vairuotojai bent dalimi buvo priversti taikytis tautos reikalavimams, kitur jie buvo jėgos nustelbti.

1953 m. sukilimas Berlyne, 1956 m. Pilzene, 1956 m. Budapešte ir kituose Vengrijos miestuose paliko skirtingus pėdsakus. Rytų Vokietija pajėgė sudrausti neramumų kėlėjus savo karine pajėga ir Sovietų karinių šarvų danga. Po Pilzeno sukilimo Novotny liko valdžioje iki 1968 m. sausio mėnesį atėjusio politinio pavasario. Vengrijoje buvo priversti sukilimo vadai Rakoši ir Geroe pasitraukti, tačiau anuo metu nepakenčiamas komunistas Kadaras, po dvylikos metų, užsimojo komunistų priešų užmojus įgyvendinti komunistinėje valstybėje ir sulaukė beveik visuotino gyventojų pritarimo.

Paliko žymes lietuvių tautos kovos, nors jų metu buvo pralieta per daug kraujo; neramumai priverčiamojo darbo stovyklose iki 1953 m., sukilimai 1959 m. Temir - Tau, 1960 m. Kemerove, 1962 m. Novočerkaske ir vėliau įvykusios riaušės Ukrainoje. Ne komunistų partijos malonė, bet nuolatinė kova dėl lasivės privertė kiek atleisti vadžias.

Lenkiškasis socializmas

Lenkai, sunkiai suvaldoma tauta, buvo priversta pasirinkti pusiaukelę tarp Rytų ir Vakarų. Didikai, neparodę didesnės išminties kraštui valdyt, buvo nušalinti. Jų vieton stojo Lenkų Darbininkų Sąjunga, bandžiusi socializmo vardu dursityti nesuderinamas priešingybes: skelbti ateizmą ir ieškoti sambūvio su katalikų Bažnyčia. Katalikų partijos Znak atstovai buvo pakęsti bejėgiškame lenkų seime. Katalikai naudojosi teise leisti savo laikraščius, bet vyko nuolatinė kova tarp Bažnyčios ir partijos.

Žemės ūkyje sprendžianti žodį turi ne valstybė, bet ūkininkai. Privati nuosavybė buvo palikta politiniais sumetimais. Sovietai nuolat darė spaudimą ūkininkus suginti į kolūkius. Lenkai spyrėsi. Nežinia kaip lenkai komunistai ir Lenkijos vyriausybė įrodinėjo Maskvoje, kad privatūs ūkininkai turi likti, tačiau jų tikslas aiškus: užimtose vokiečių žemėse kuo giliau įleisti lenkiškas šaknis. Ne kolektyviniai ūkiai, kolūkiai ar valstybiniai, bet mylintys žemę ūkininkai gali kovoti už savo sklypą ir Lenkijos sienas.

Lenkų laisvė ir priespauda

Lenkai amatininkai laisvai amatais verčiasi ir prieš jų valią nevaromi į artėles. Lenkai gali svetimus laikraščius skaityt, užsienio radiją klausyti ir jiems nedaroma kliūčių vykti į užsienį. Dauguma lenkų didžiuojasi, kad jie nieko bendro neturi su valdančia partija, kurios nariai toli negali prilygti turtingumu privatininkams: gydytojams, inžinieriams, profesoriams, geriau besitvarkantiems ūkininkams ir ypač privatiems pramoninin-kams, nors jiems leidžiama samdyti ne daugiau 50 darbininkų.

Niekas lenkų neverčia stoti į valdančią partiją, kuri ūkiniu planavimu ir politiniu įsibėgėjimu bando palaikyti konservatyviškumą. Inžinieriai ir teoretikai ekonomistai turi sprendžiamą žodį partijoje ir kovoja dėl įtakos. Pastaruoju metu technokratai prasikišo.

Lenkija pateko į Rytų įtakos sritį. Lenkai verčiami skilti. Jie bando veidą atsukti į vakarus, tačiau nusilenkia Rytams. Tautinio nusiteikimo lenkai verčiami išpažinti tarptautinį socializmą, kuriam vadovauja Maskva.

Nepriklausomybės svajonės

Lenkijos didikai išgalvojo liberum veto, pačią didžiausią laisvės išraišką, kai bet kuriuo seime svarstomu klausimu turėjo sutarti visi didikai. Didžioji laisvė nuvedė lenkus, o drauge ir lietuvius, į didžiausią valstybės pakrikimą. Įvyko keturi Lenkijos padalinimai, kurių lenkai negali iki šio meto pamiršti. Lenkija besitaikstydama III Reichui, sulaukė paties didžiausio pažeminimo, kai kraštas net vardo neteko ir buvo pavadintas General Protektorat. Sovietai užvaldė rytinę Lenkijos dalį, jos sienas pastumėjo į vakarus, įvedė savo kariuomenę ir kurį metą tiesiog kišosi į krašto valdymą. Maršalas Rokosovskis buvo atšauktas, bet Lenkija liko Sovietų politinėje įtakoje.

Lenkai tik pakenčia dabartinę politinę apdėtį, nors darbininkai stojo kovon prieš savo vyriausybę, įsiteikusią Maskvai. Šį kartą vyko kova dėl darbininkų buities pagerinimo ir duonos, tačiau nereiktų nustebti, jei lenkai darbininkai stos kovon dėl Lenkijos nepriklausomybės.

Edward Hebert (D.-Ga.) paskirtas karinių reikalų komiteto pirmininku, vietoj miruio Mendel Rivers.

BENDRUOMENĖS BARUOSE

Bendruomenė didžiaja B ir mažaja b

VYTAUTAS VAITIEKŪNAS

Vlikas, 1949 atskira brošiūra skelbdamas Lietuvių Chartą ir PLB santvarkos laikinuosius nuostatus, įvedamajame žodyje rašė: "Kai tariame Lietuvių Bendruomenė, turime minty ne kokią tam tikrų lietuvių įsteigtą draugiją, klubą ar kitą organizaciją, bet kurios vietovės, kurio krašto ar viso pasaulio **visus lietuvius"**. Žodžiai "Lietuvių Bendruomenė" parašyti didžiosiomis L ir B, o žodžiai "visus lietuvius" pabraukti. Kitoj to įvedamojo žodžio vietoj rašoma: "Šiandien yra žengiamas tolimesnis žingsnis į viso Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vieningą organizaciją". Ir čia "Pasaulio Lietuvių bendruomenės" žodžiai parašyti didžiosiomis P,L,B. Lietuvių Chartoj (1 str.) sakoma: "Pasauly pasklidę lietuviai sudaro vieningą Pasaulio Lietuvių Bendruomenę". Čia taip pat žodžiai "Pasaulio Lietuvių Bendruomenę" parašyti didžiosiomis P,L,B. Savo ruožtu, Lietuvių Chartos 2 str. parašyta: "Savo tėvų išlaikytą Lietuvių Tautos gyvybę lietuvis perduoda ateities kartoms". Čia žodžiai "Lietuvių tautos" parašyti taip pat didžiosiom L,T.

Šie faktai rodo, kad Vlikas, skelbdamas Lietuvių Chartą ir PLB santvarkos laikinuosius nuostatus, žodžius "Lietuvių Bendruomenė", "Pasaulio Lietuvių Bendruomenė", "Lietuvių Tauta" rašė didžiosiom raidėm ne todėl, kad tuo rašymu tie žodžiais gautų skirtinga prasmę nuo tos, kokią jie turi rašomi mažaja raide, o tik iš didelės pagarbos lietuvių bendruomenei, lietuvių tautai. Ir Lietuvių Kalbos Vadovas pažymi, kad didžiosiomis raidėmis rašomi "tam tikrais atvejais ir šiaip žodžiai, jei jie ypatingai pabrėžiami" (77 pusl.).

Betgi tas pabrėžimas lietuvių bendruomenės didžiosiom raidėm kai kam yra pakišęs minti, kad, rašant lietuvių bendruomenę didžiosiom raidėm, turima kas kita minty, nei rašant tuos žodžius mažosiom raidėm. Esą Lietuvių Bendruomenė parašyta didžiosiom L ir B reiškianti ne pačią bendruomenę, ne visus to ar kito krašto lietuvius, o tik organizuotą bendruomenę, tiksliau sakant, tik LB organizaciją. Ir tik mažaja l ir b rašant lietuvių bendruomenę, esą turima minty pati bendruomenė kaip bendruomenė, t. y. kaip visi lietuviai.

Kiekviena sąvoka yra susitarimo dalykas. Galima tad sutarti, kad Lietuvių Bendruomenė, parašyta L ir B didžiaja, reiškia tik organizuotą bendruomenę ar jos organus, o parašyta l ir b mažaja — reiškia visus lietuvius. Tik prieš tokią taisyklę pirštdami bendrinei kalbai, turim žinoti, kad Lietuvių Chartą skelbiant, didžiosiom L ir B parašyta Lietuvių Bendruomenė reiškė tą patį, kaip parašyta mažojom l ir b, t. y. visus lietuvius. Be to, turime pagalvoti, ar, įpiršę bendrinei kalbai dvejopą bendruomenės žodžio prasmę — vieną parašytą didžiaja B, antrą — mažaja b, neužplauktume ant seklumos. Rašte gal tas dvejopumas nebūtų sunku skirti, bet kalbant tai, tur būt, vis reiktų pridėti, kad dabar tariu "Bendruomenę" didžiaja B, o dabar — mažaja b. Klausytojui tikrai nebūtų lengva susivaikyti, kada kalbėtojas bendruomenę taria didžiaja, kada mažaja raide.

Tautos organizacija turi savo vardą — valstybė. Gal mūsų kalbininkai galėtų sukurti įvardą ir bendruomenės organizacijai. Bet neatrodo tikslinga bendruomenės organizacijai ar organizuotai bendruomenei vartoti tą patį bendruomenės žodį, tik rašomą didžiaja B. Tai ne tik kirstųsi su Vliko pavartojimu didžiosios B pačiai bendruomenei visų lietuvių prasme, bet taip pat labai apsunkintų bendruomenės ir bendruomenės organizacijos skyrimą žodžio kalboje.

Tuo tarpu bendruomenės įvardą, vis tiek didžiaja ar mažaja B, turėtume vartoti tik pačiai bendruomenei, atseit, visiems lietuviams, o bendruomenės organizacijai, kol neturime specialaus įvardo, vartoti du žodžius — bendruomenės organizacija.

KUBOJE SUVAŽIUOS KOMUNISTINIAI ŽURNALISTAI

Sausio mėn. 4-9 dienomis Havanoje įvyksta komunistinių kraštų žurnalistų VII tarptautinė konferencija, kurioje dalyvaus atstovai iš 90 kraštų, viso daugiau kaip 350 asmenų. Kubos oficialus dienraštis "Granma" rašo, kad ši konferencija yra tuo svarbi, kad joje bus atidengti visi imperialistų prezidento Nixono melai. Pažymėtina, kad šioje konferencijoje galės dalyvauti ir ne komunistai žurnalistai, jei jie nėra priešingi komunistų žurnalistų organizacijos nuostatams. Šios organizacijos nuolatinė būstinė yra Prahoje.

kl.

RAUDONŲJŲ STOVYKLOSE

KUN. J. HERMANOVIČ, MIC

Išvertė kun. K. A. Matulaitis, MIC

48

Tada paliko jį savo likimui, net atsisakė suteikti vaistų. Ir kaskart jis jautėsi blogiau. Turimos žaizdos puvo, taip kad kartu su juo nebuvo galima gyventi. Tik tada verčiami išsiuntė jį į ligoninę, kur jis mirė 1952 m. vasario 11 d.

Daugiau su N. neteko susitikti po šio trumpo atsitiktinio pasimatymo.

Iš mūsų harbiniečių būrio niekas nebuvo prie kun. Andriejaus mirties. Greit po to sužinojau iš atvykusių invalidų apie paskutines tėvo Andriejaus valandas. Nepaprastai didelį įspūdį jiems darė jo ramybė, kantrumas, dvasios giedra ir pamaldumas. Visi labai vertino jo rimtį ir dorybes.

Palaidojo jį bendrose ligoninės kapinėse. Ant jo kapo įsmeigtas kuolelis su kalinio numeriu. Abejotina, ar tas ženklas galės ilgai išsilaikyti, kad mes kada nors galėtume surasti mūsų kankinio kapą.

LIETUVIAI KUNIGAI

Stovykloje sutikau daug įvairių dvasininkų: iš Tarybų Sąjungos ir iš kitų kraštų. Daugiausia buvo lietuvių, ukrainiečių ir vengrų. Nors komunizmas yra visų tikėjimų priešas, bet jis labiausiai spaudžia katalikus. Nestebėtina, kad stovyklose buvo katalikų kunigų daugiau, negu visų kitų tikėjimų kartu paėmus. Sėdėjo su manim Levas iš Charkovo, rabinas, vienas protestantų klebonas, sentikių dvasiškis su trimis vienuoliais, du stačiatikių vyskupai (vienas jų buvo Spieranskis), penki ar šeši pravoslavų kunigai. Katalikų dvasininkų buvo: vokietis, prancūzas, rumunas, rusas, 3 latviai, 3 gudai, 3 lenkai, 5 vengrai, 8 ukrainiečiai ir vienuolika lietuvių, kartu 40 asmenų. Prie jų tektų priskaityti du klierikus, vieną vienuolį ir tris seseris vienuoles. Jie slinko per stovyklas, mėtomi iš vietos į vietą. Buvo ir daugiau kunigų, tik jų vardai nebeliko mano atmintyje. Tarp ukrainiečių buvo arba atsparūs, nenugalimi t. y. tie, kurie nesutiko per prievartą įsijungti į "Stalino stačaitikius", ir nugalėtieji — su tuo buvo sutikę. Kas neįsijungė į pravoslavus, gavo 10 metų kalėjimo už tariamąjį šnipinėjimą. Kas priėmė pravoslaviją, tą komunistai skaitė patikimu piliečiu ir palikdavo vietoje. Bet tik laikinai, nes vėliau ir jie buvo išsiųsti į Sibirą ir tai 25 metams, nes tokia bausmė buvo taikoma visiems politiniams kaliniams po 1947 m. "Pritarusių" nelaimė pasidarė blogesnė, negu nenugalimų, nes buvo žinoma, kad jie priėmė ir pasirašė Stalino potvarkį priversti ar tai didelės baimės, veikti prieš savo sąžinę, ar gelbėdami savo šeimą. Nepaisant to, ir jie suėjo į vergų stovyklas, patekdami net į žiauresnę priežiūrą. Kuo jie kaltinti suiminėjant, nepatyriau.

Negaliu tylomis praeiti pro nuoširdų Harbino katedros pravoslavų kleboną protejereją Vladimirą Svietlovą. Ramus, giedrios dvasios, geras draugas, daugelio didžių dorybių žmogus. Kartu su juo teko kentėti bausmę viename daliny 0,7 stovykloje. Jis nebuvo gabus žmogus žemės ūkio darbams. Kasdamas bulves, morkas, pašarines ropes, iš po sniego kirsdamas kopūstus per pirmą mėnesį uždirbo tik penkis rublius, o už antrą gavo tris. Tuo laiku kilogramas cukraus kaštavo 10 rublių. Net aš jį pralenkiau, nes uždirbau 10 ir 11 rublių. Sviatlovas buvo iš tikro šviesios sielos asmuo, — nuolankus poelgy, paprastas kalboj, užjaučiąs varge. Gyvenimą baigė tragiškai. Pavasarį, beveždamas sniegą, staiga nusilpo, parpuolė, o ant rytojaus mirė. Mane tada buvo išsiuntę į kitą darbą ir neturėjau progos su juo atsisveikinti. Garbė jo atminčiai!

Paminėsiu dar pravoslavų vyskupą Spieranskį. Nors mudu nesusidraugavome, bet jis nuo manęs nenusisukdavo ir manęs nevengė. Pas žmones turėjo jis gerą vardą. Buvo nuolankus gyvenime ir ne tik iš valdybinių dokumentų, mat, pravoslavų vyskupai savo paraše įjungia žodį "nuolankus" — pokorny.

1950 m. stovykloje pradėta peikti barzdočius. Per prievartą buvo kerpami paeiliui stačiatikiai, sentikiai - starovierai, žydai. Vyskupas Spieranskis nepakluso įsakymui. Tuomet Bracke susirinko mus patikrinti, o kirpėjai tauškėjo mašinėlėmis ir be atsiprašymų kirpo barzdas. Sugavo net seną žydą. Jo barzda buvo visos stovyklos pažiba. Nukirpo, baisiai subiaurodami žmogų. Bet Spieranskis pasirodė didvyris — neatsirado toks bedievis kirpėjas, anei koks padauža, kur būtų išdrįsęs varu jį apkirpti. Net sentikių dvasininkas, kurs labiau vertino barzdą, negu savo galvą, kažkokia klasta buvo apskustas... Antrąjį stačiatikių vyskupą, pusiau paralyžuotą ir gulintį, apkirpo be jokių kliūčių. O Speranskis nepasidavė. Tuomet stovyklos 0,7 viršininkas apkaltino Spieranskį keliant sąmyšį ir sabotažą, žlugdant tvarką.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VAIRUOTOJAI

Prezidiumo vicepirmininkas dr. Antanas Razma

JURGIS JANUŠAITIS

LB tarybos sesijoje Clevelande į tarybos prezidiumo vicepirmininko postą atėjo dr. Antanas Razma. Jį ne tik Chicagos, bet ir tolimųjų kolonijų lietuviai gerai pažįsta. Jis yra pirmas sumanytojas ir steigėjas Lietuvių fondo. Šią didelę idėją dr. Antanas Razma su ypatingu atkaklumu puoselėjo, ją gynė spaudoje ir ją įgyvendino. Svajonė jo dėka tapo realybe. Šiandien turime Lietuvių fondą su arti 700,000 įnašų. Dr. Antanas Razma vadovavo ir LF steigėjų iniciatorių grupei ir buvo laikinajame komitete. Kai LF buvo inkorporuotas Illinois valstijoje 1962 m. gruodžio 4 d., jis buvo išrinktas LF tarybos pirmininku ir sėkmingai vadovavo iki 1965 m. Nuo 1965 iki 1970 m. buvo LF tarybos narys ir LF valdybos pirmininkas. Dabar priklauso LF pelno skirstymo komisijai.

Į platesnį organizacinį ir visuomeninį gyvenimą dr. A. Razma įsijungė jau studijuodamas Tuebingene, Vokietijoje, 1949 metais. Jis ten buvo Studentų ateitininkų draugovės pirmininkas 1948-50 metų dirbo moksleivių ateitininkų sąjungos centro valdyboje ir kurį laiką buvo jos pirmininkas, studentų sąjungos valdyboje. 1968 m. išrinktas į Ateitininkų federacijos kontrolės komisiją.

Dr. A. Razma, šalia savo tiesioginės profesijos ir kitų gausių organizacinių darbų, dažnai reiškiasi ir mūsų spaudoje, rašydamas aktualiais Lietuvių fondo ir šiaip mūsų kultūrinio gyvenimo klausimais. Jis bendradarbiauja "Drauge", "Ateityje" ir kit. Jis yra vienas iš pagrindinių Į Laisvę fondo rėmėjų ir įeina į Lietuvių fronto bičiulių tarybą.

Dr. Antanas Razma yra gimęs 1922 metais birželio 20 d. Vaisvandenių kaime, Platelių valsč. Kretingos apskr. Mokėsi Skuode, 1942 metais baigė Plungės gimnaziją ir 1952 metais baigė Tuebingeno universitete medicinos mokslus.

Į JAV atvyko 1952 metais ir nuo 1955 metų verčiasi privačia gydytojo praktika Wilmington, Ill., gyvendamas Joliet, Ill.

Vokietijoje būdamas sukūrė lietuvišką šeimą, vesdamas odontologijos studentę Eleną Kisieliūtę. Augina du sūnus. Antanas jau studijuoja universitete, o Edis lanko Joliete aukšt. mokyklą. E. Razmienė eilę metų dirbo Lemonto lituanistikos mokykloje ir LB Lemonto apylinkės valdyboje.

Dr. Antanas Razma priklauso JAV LB Lemonto apylinkei. Jis bendruomeninėje veikloje uoliai reiškiasi, lanko apylinkės susirinkimus, dažnai jiems pirmininkaudamas, lėšomis ir darbu remia lituanistikos mokyklą ir bendruomenės reikalus. Nuo 1961 metų nuolat išrenkamas į LB tarybas ir 1966 m. daug prisidėjo prie pirmojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso darbų.

Šis bendruomenininkas yra įaugęs į visuomeninį gyvenimą, pakėlęs sunkių bandymų savo tikslams įgyvendinti, užgrūdintas lietuviškoje veikloje ir nuolat besidomįs Lietuvių Bendruomenės idėjomis.

Dr. Antaną Razmą dabar dažniau sutiksime ne tik Lietuvių fondo darbuose, bet ir Lietuvių Bendruomenės darbus bevykdantį ir beplanuojantį.

Dr. Antanas Razma, LB tarybos prez. vicepirmininkas. Nuotr. Leon

"Gabijos" ir "Baltijos" skautų, -čių tuntų Detroite vadovai su vyriausiais organizacijos vadovais. Tuntininkė ps. Vilija Baukytė raportuoja vyriausiajai skautininkei L. Milukienei. Šalia stovi ps. A. Atkočaitienė, vyr. sktn. R. Molis, fil. A. Zapalackas.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

JIE NEMOKĖJO LIETUVIŠKAI

Jaunimo kongresas ir P. Amerikos lietuviai

A. SAULAITIS, SJ

Antrojo Jaunimo kongreso rengėjai susirūpinę, kad 1972 metais įvyksiančiame kongrese būtų tinkami įvairių kraštų atstovai. Pasaulio Lietuvio lapkričio - gruodžio nr. komiteto pirm. R. Sakadolskis pareiškė, kad ne visi atstovai buvo gerai parinkti ir kad buvo nemokančių lietuviškai kalbėti.

Kad lietuvių kalba yra sąlyga pasaulinio masto lietuvių bendravimui, nėra abejonės, kaip kalba yra tautinio ir kultūrinio gyvenimo bei kūrybos būtinas reiškinys. Atstovų parinkimas iš dalies tenka centriniam JK komitetui ir dalinai patiems kraštams. Tuo atveju reikalavimus ir taisykles tenka taikyti pagal atskirų kraštų sąlygas, kaip ir Bendruomenė prisitaiko prie įvairių valstybių nuostatų ir aplinkybių.

Lietuvių kalba P. Amerikoje

Kalbos klausimas daugiausiai liečia pietinius Pietų Amerikos kraštus: Braziliją, Argentiną, Urugvajų. Beveik visi atstovai I-jo JK dalyviai iš kitų kraštų buvo pokarinės emigracijos jaunimas. Vieninteliai "senosios" (1926 — 929) emigracijos lietuvių jaunimo atstovai buvo kaip tik iš šių trijų kraštų, o JAV senosios (priešKarinės) emigracijos dalyvių buvo labai mažai. Dalyvavo beveik išimtinai naujųjų ateivių vaikai, nors JAV-se yra labai daug trečiosios ir ketvirtosios kartos lietuvių jaunimo. Bet jis liko nepaliestas.

Kongreso dalyvių tarpan įtraukti senosios JAV emigracijos ainius būtų kitas uždavinys, bet, jį apsiimdami, rengėjai pajustų kiek jautriau, kokiose sąlygose gyvena lietuviai pietinėje Lotynų Amerikoje. Dar už vienos kartos naujųjų ateivių vaikaičiai bus tokioje pat lietuviškoje padėtyje. Laikas dabar į šį klausimą pažvelgti.

Lietuviškumas ir nuotaika

Senosios emigracijos jaunimas nėra tas, kuris lanko lituanistinę mokyklą ar dalyvauja stovyklose. Jų lietuviškumas pasireiškia jau nebe organizacine veikla ir sklandžia kalba, bet gražiu dėmesiu Lietuva ir lietuvių jaunimu kituose kraštuose. Kongreso atstovų ruošimas nėra parinkti veikliausius iš didesnio skaičiaus, bet rinkti galimybes, pradedant iš apačios, iš šeimų, kuriose tebėra lietuviškumo žymių. Tokie atstovai skirsis nuo JAV-bių, Kanados, Australijos, Vokietijos, Anglijos veiklaus jaunimo, dalyvaujančio ateitininkuose, skautuose, studentų sąjungoje.

Brazilijon lietuviai atvyko prieš 40 - 45 metus, iš pirmojo karo nuterioto krašto, kurio prisimena tik vargą, nes nematė modernios ir atstatytos Lietuvos valstybės. Atvykę Brazilijon daugelis dirbo fazendose (ūkiuose) iškirstuose miškuose. Mažieji vaikai mirė, vėliau šeimos išvyko ar pabėgo į Sao Paulo miestą, kuris tada turėjo milijoną gyventojų (dabar aštuonis). Lietuvos valdžia buvo įsteigusi penkias mokyklas ir buvo įsteigta viena parapija. Karui užėjus, mokyklos nustojo veikti. Valdžia uždraudė viešai kitomis kalbomis kalbėti. Buvo lietuvių, kurie iš autobusų buvo išsodinti už savo kalbą. Stengtasi bažnyčioje vaikus mokyti lietuvių kalbos, nes buvo gautas leidimas lietuviškoms pamaldoms.

Pokarinė emigracija Brazilijoje greitai išvyko į kitus kraštus, nors tuo metu veikla pagyvėjo, ir liko vėl senosios emigracijos lietuviai ir būrelis naujųjų ateivių. Šiuo metu Sao Paulyje, kuriame yra apie 6,000 lietuvių šeimų, yra dvi lituanistinės mokyklos, turinčios po 30 mokinių, du jaunimo rateliai su 30 vaikų kiekviename. Palyginus su JAV ir Kanados jaunimo auklėjimo pagrindais veikiančių organizacijų (skautų, ateitininkų), tokių praktiškai čia nėra. Jaunimas susitinka atsitiktinai, o daugelis šeimų susitinka su lietuvišku pasauliu tik per trumpą kalėdojimo laikotarpį ar kam iš šeimos mirus, kai atsilanko lietuviai kunigai.

Mišrios šeimos

Didesnė jaunų šeimų dalis yra mišrios, nors jų tarpe pasitaiko šeimų, kurių vaikai moka lietuviškai, o vienas iš tėvų nemoka nė žodžio. Jaunimas mielai klausia apie Lietuvą bei lietuvius ir domisi savo tėvų kraštu, nors Brazilijoje nėra mados, kaip Amerikoje, per kartų kartas sakyti, kad "esu lietuvis". Čia gimęs Brazilijoje skaitomas brazilu, nes gimti šiame krašte didelis dalykas: nesi "bišo da agua" — per vandenį atkeliavęs gyvūnas. Tautybės sąvoka, kaip asmeninio ar šeimos kultūrinio paveldėjimo, yra labai silpna.

Mokslo sąlygos tokios, kad pamokos vyksta rytą, popiet ir vakare, sunku bet kam susirinkti, o daug kas iš vaikų ir jaunimo taip pat dirba. Mokslo metai tęsiasi nuo kovo iki liepos mėn. su žiemos atostogomis gruodyje.

Kongreso rengėjai ir kongreso kritikai turėtų atsižvelgti į šias ir kitas kitų kraštų sąlygas, vertindami kandidatus į atstovus.

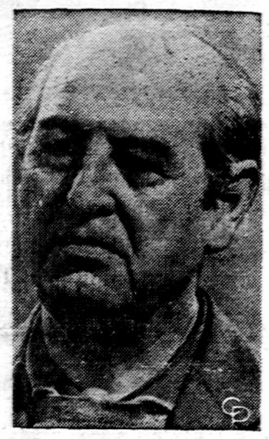

Vakarų Vokietijos diplomatas Eugen Beihl, išbuvęs net trejetą savaičių sukilėlių nelaisvėje Ispanijoj ir paskui paleistas.

— Skirk laiko mylėti ir būti mylimam, nes meilė žmogui — tai Dievo duota privilegija.

SNIEGAS IR DRUSKA

5000 tonų druskos New Yorko miesto savivaldybė išbarstė ant kelių vien tik pirmąją žiemos dieną. Kaip tik šiais metais pasitaikė New Yorke, kalendorinė žiemos pradžia, gruodžio mėn. 22, kai iškrito pirmasis sniegas ir gerokai pašalo. Miestui jau pirmąją žiemos dieną kainavo 5000 tonų druskos, kurią reikėjo išbarstyti ant viešųjų greitkelių, neskaitant tūkstančius tonų druskos, kurią išbarstė gyventojai. (kl.)

Paieškojimas

STASYS VABALAITIS paieškomas Juozo Baltramono iš Lietuvos. Paieškomasis ar apie jį žinantieji prašomi kreiptis telefonu — (312) 471-0656.

NESENI ĮVYKIAI LIETUVOJE

Atvaizduoti neseniai išėjusiame O. Nendrės romane

ANTROJI BANGA

Apie šį romaną rašo:

"O. Nendrė lengvu stiliumi mum pristato Lietuvos ūkininką: nefantazuotą, bet tikrą tiek savo išore, tiek savo vidumi: siekiantį aukštų idealų, giliai religingą, suprantantį socialinius reikalus" (Darbininkas, 1970, 73 nr.).

"O. Nendrės pasakojimas apie tai yra subtilus ir patrauklus. Ištisai visa knyga yra parašyta gyva ir sklandžia dialogine forma. Todėl beskaitant tarsi užsimiršti, kad turi knygą rankoje, o vien tik klausaisi gyvų pokalbių, pats pasijunti besąs tarp gyvų žmonių" (Tėviškės Aidai, 1970, 42 nr.).

Knyga gaunama "DRAUGE" ir pas platintojus.

Kaina $3.50.

LIETUVIAI TELEVIZIJOJE
2615 West 43 St.
Chicago, Ill. 60632
Tel. 254-2233 ar PR 8-5374

RŪTA, INC.
INVESTAVIMO BENDROVĖ
Saugus ir pelningas investavimas.
Garantija: nuosavybės lakštas (Deed of Trust) registruotas investuotojo vardu Calif. Valstybės nuosavybės departamente.
Kreipkitės į RŪTĄ
3002 Santa Monica Blvd.,
Santa Monica, California 90404
TEL.: (213) 393-0615

IŠ MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
Galima pirkti dalimis ir išmokėtinai
30% iki 50% nuolaida
SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 S. Western Tel. GR 6-1421

66 Years of Safety
SAVE AT
Mutual Federal Savings and Loan
INSURED UP TO $20,000

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF $10,000. OR MORE 2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM CERTIFICATES $7 000.00 or More 1 year Maturity Paid and Compounded Quarterly

5% PER ANNUM PASSBOOK ACCOUNT

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanauskas, Pres. Tel. 847-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri.9-4 Thur.9-8 Sat.9-1

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

RUOŠIAMA AKADEMIJA MYKOLUI KRUPAVIČIUI PAMINĖTI

Lietuvių Vyčių Los Angelės skyriaus pirm. Jono Čingos iniciatyva buvo sušauktas pasitarimas, kuriame dalyvavo atstovai iš 18 didesniųjų Los Angeles lietuvių organizacijų. Visi sutarė suruošti minėjimą š. m. sausio 17 dieną. Sutarta, kad į minėjimo komitetą įeina visų org-jų pirmininkai ar jų atstovai. Komitetui vadovauti išrinkta J. Činga, A. Dudienė ir A. Mažeika.

Minėjimas susidės iš dviejų dalių. Pirma bus pamaldos Šv. Kazimiero bažnyčioje — lietuviškai laikoma suma 10:30 val. Kviečiamos organizacijų vėliavos. Po pamaldų 12:00 val. Šv. Kazimiero parapijos salėje ruošiama akademija. Kalbėtojai bus: prof. J. Kuprionis ir Elena Devenienė, kuri velioniui esant Vliko pirmininku buvo Vliko tarybos pirmininkė. Meninę dalį išpildys: solo — Birutė Dapšienę, duetas — Ona Deveikienė ir Zina Kalvaitienė, piano — Raimunda Apeikytė, taip pat vyrų trio. Minėjiman kviečiama visa Los Angeles lietuvių visuomenė.

KLAIPĖDOS KRAŠTO ATVADAVIMO MINĖJIMAS

Los Angeles, Calif., Mažosios Lietuvos bičiulių draugija 1971 m. sausio 10 d., sekmadienį, Los Angeles Lietuvių tautinių namų salėje, 2 val. p.p. rengia Klaipėdos krašto atvadavimo ir Mažosios Lietuvos minėjimą.

Minėjimo programa: draugijos pirm. Algirdo Glažės įvadinis žodis, Lietuvos generalinio garbės konsulo dr. J. Bielskio pagrindinė kalba ir meninė dalis, kurioje dalyvaus solistė Stasė Pautienienė (jai akompanuos muz. Metrikienė) ir pianistas Mantvydas Preikšaitis.

Įėjimas į minėjimą — visiems laisvas ir nemokamas, todėl rengėjai kviečia ne tik L. Angeles, bet ir apylinkių lietuviškąją visuomenę tame minėjime gausiai dalyvauti.

Los Angeles Mažosios Lietuvos bičiulių draugijos valdyba naudodamosi šia proga — turi malonios pareigos priminti lietuviškai visuomenei, kad to minėjimo pagrindinis kalbėtojas yra garbus sukaktuvininkas — sausio 6 d. sulaukęs 80 metų amžiaus. Sukaktuvininkas dr. J. Bielskis visą savo gyvenimą yra pašventęs Lietuvai ir jo ilgoje lietuviškoje tarnyboje buvo nemažai momentų, kai jis susidūrė su Mažosios Lietuvos reikalais. Todėl bus įdomu jį išgirsti kalbant šiame minėjime, o be to — tuo pačiu gausiai minėjime atsilankydami pagerbsime ir patį sukaktuvininką.

Visi minėjime kviečiami dalyvauti.

Valdyba

Gary Smith, Ann Arbor, Mich., Michigan universiteto Medicinos fakulteto laikraščio administratorius sako, kad šis amžius yra ekvariumo amžius ir todėl ant krūtinės nešioja mažą ekvariumą su žuvytėm.

DRAUGAS LIEKA PIGIAUSIAS DIENRAŠTIS AMERIKOJE

Pabrangus popieriui bei pašto išlaidoms ir pakilus algoms, esame priversti pakelti prenumeratos kainą. Nuo 1971 m. sausio 1 d. DRAUGAS metams kainuos:

Chicagoj ir Cook County, Illinois	$19.00
Kitur Jungtinėse Amerikos Valstybėse	$17.00
Kanadoje	$19.00
Užsienyje	$20.00

Nors DRAUGO prenumeratos kaina bus pakelta, jis liks dar vis pigiausias lietuviškas dienraštis Amerikoje.

DRAUGAS kas savaitę duoda nemažiau kaip 18 puslapių ir daugiau negu kiti laikraščiai Amerikoje žinių bei kultūrinių aprašymų.

DRAUGAS ir toliau duos nuolaidą, užsakant jį vaikams skirtingu adresu, kad paraginus jaunimą skaityti lietuvišką spaudą. Savo vaikams ir jaunavedžiams prenumeratorius gali užsakyti DRAUGĄ trečdaliu pigiau.

Mes tikimės, kad mūsų visuomenė nepabūgs kainos pakėlimo ir pritars mūsų žingsniui, nes dabartiniai skaitytojai nuoširdžiai dienraštį remia net savo aukomis. Mums būtų malonu, kad ir ateityje mieli skaitytojai nepamirštų savo dienraštį aukomis paremti.

DRAUGO ADMINISTRACIJA

Vienos Kardinolas Arkivyskupas
FRANZ KOENIG
apie V. Bagdanavičiaus knygą
THE CULTURAL WELLSPRINGS OF FOLKTALES
rašo:

"Kaip religijos istorijos specialistas aš galiu paliudyti apie šio rinkinio įdomumą ir svarbą mokslininkams šios srities darbui. Jūsų aiškinimai yra išimtinės vertės."

Ši knyga yra vertinga priemonė supažindinti kitataučius su senąją lietuviška kultūra.

Apie tai Kardinolas rašo:

"Žvalgydamasis po jūsų knygą kiekvienas ras, kad Mircea Eliade's pareiškimas jog lietuviška tautosaka yra turtingiausia Europoje, pasitvirtina."

Knyga gaunama Drauge. Ji kainuoja $ 6.00.

BOSTONO ŽINIOS

PIRMŲJŲ KRIKŠČIONIŲ PĖDOMIS

Naujasis Bostono arkivyskupas Humberto S. Medeiros Kristaus gimimo šventę — Šv. Kalėdas praleido su tais, kur, sakėsi, jis labiausiai reikalingas. Kalėdose atnašavo šv. Mišias kalėjime, o pirmąjį sekmadienį po Kalėdų, vadinamoj šeimos šventėje, pas atsilikusius vaikus, kurie yra gimę su įvairiais fiziniais ir net protiniais trūkumais, Hanovery. A. a. kard. Richard Cushing įsteigė tokiems vaikams prieglaudą ir mokyklą. Pagal paties kardinolo pageidavimą, jis buvo ir palaidotas tos mokyklos koplyčios kriptoje. Šios šventės proga arkivyskupas Medeiros laikė šv. Mišias čia ir ta proga pasakė pamokslą. Jis labai griežtai kalbėjo prieš tuos, kurie propaguoja abortų įstatymus. Apie juos jis pasakė, kad tai yra barbarai ir akli piktos valios žmogžudžiai. Tos mokyklos abi auditorijos buvo užpildytos vyrų, moterų ir vaikų, kurie klausėsi šio pamokslo. Dar negimusių vaikų žudymas, sakė arkivyskupas, yra baisi žmogžudystė, ėjimas prieš Dievo valią ir visus žmoniškumo ir moralės principus. Mokslo pažanga turinti būti panaudota gyvybės gelbėjimui, o ne jos žudymui. Karalius Erodas davęs įsakymą iššudyti visus berniukus iki dviejų metų amžiaus Betliejuj ir jo apylinkėse. Tų kūdikių nusikaltimas buvęs, kad jie gimę pikto Erodo valdymo laiku. Šių dienų abortų įstatymo propaguotojai nesą Erodai, kurie norėtų maudytis kraujuje, bet jie esą akli žmogaus gyvybei. Patiės Tvėrėjo suteikta gyvybė negalinti būti atimama ypatingai tiems, kurie negali pasipriešinti ir gintis. Kai gyvybė prasideda, ji esanti gyvybė lygiai verta, kaip ir visų kitų. Ragino visus žmones pasipriešinti šeimos įstatymams, kurie legalizuoja žmogžudystę.

Vyskupas Medeiros eina apaštalų keliu. Kur skurdas, pažeminimas, net nusikaltėliai, ten ir jis yra, kad padėtų vargstantiem ir pažemintiem, o paklydusiem padėtų sugrįžti į gerų žmonių gyvenimą ir bendruomenę. Toks yra mūsų naujasis arkivyskupas Medeiros.

LITUANISTINĖS MOKYKLOS KALĖDŲ EGLUTĖ

Bostono lituanistinės mokyklos vaikų Kalėdų eglutė su programa buvo surengta gruodžio 27 d. Lietuvių Piliečių d-jos auditorijoj. Programą pradėjęs mokyklos vedėjas rašytojas Antanas Gustaitis pasidžiaugė, kad lietuvybė dar krykštauja mūsų tarpe. Programos pranešėja Lina Weingorten, gražia lietuvių kalba pranešinėjo visą programą. Mokiniai suvaidino Zitos Visockienės "Kalėdos miške". Rastonytė padeklamavo eilėraštį, Čereškaitė perskaitė Astos Danasaitės (5 skyriaus mokinės) parašytą laišką — jos pasimatymas su Kalėdų seneliu. Mokyklos "choras", ved. mokytojos Aldonos Dabrilaitės sugiedojo: Gul šiandieną, Sveikas Jėzau gimusis, Tyliąją naktį ir Linksmą giesmę...

Po programos apsilankė Kalėdų senelis (Richardas Lizdenis) ir apdovanojo ne tik vaikučius, bet mokyklos vedėją ir mokytojus dovanomis.

Robin Lindsay Quigley yra nauja direktorė moterų savanorių tarnybos į Woman Accepted for Volunter Emergency) trumpai vadinamos WAVES.

Pažymėtina, kad šioje eglutėje dalyvavo jau daugiau jaunesnės kartos tėvų atžlaynas. Ir žinoma, tos pačios lituanistinės mokyklos tik žemesniųjų klasių mokiniai. Ir vis dėlto džiugu, kad tie mažieji taip gražiai lietuviškai kalba ir gieda. Mokyklos tėvų komiteto pirmininku yra inž. Brutenis Veitas.

DAIL. REMEIKOS PARODA

Balandžio 2, 3, 4 dienomis bus dailininko Vytauto Remeikos darbų paroda Tautinės S-gos namuose, 484 E. 4-ji gatvė, So. Bostone. Rengėjai šios parodos yra Bostono Akademikų Skautų Sąjūdis.

LIETUVIŠKA EGLUTĖ MIESTO ROTUŠĖJ

"Woman's Day" žurnalas gruodžio mėnesio kalėdiniam numery įsidėjo kelias gražias spalvuotas fotografijas Kalėdų eglutės papuošalų. Žurnale prie fotografijų rašoma, kad fotografijos yra lietuviškos eglutės iš Bostono City Hall, kurią Amerikos lietuvaitės skautės paruošė. Tie gražūs ornamentai eglutės papuošimui, esą, padaryti iš šiaudelių, kurie vartojami gėrimui. Tai esą tradiciniai lietuviški eglutės papuošalai. Toliau aprašoma ir kaip tuos papuošalus galima padaryti.

KALĖDŲ VAIŠĖS PARAPIJOS VYRESNIEMS

Šv. Petro parapijos vyresniesiems, kurie sulaukė 65 ir daugiau metų, gruodžio 27 d. parapijos salėje klebono kun. A. Baltrašūno pastangomis buvo sureng ta Kalėdų vaišės.

MIRĖ "SKOLŲ KARALIUS"

Šiomis dienomis Muenchene, Vokietijoje, mirė Poldi Waraschitz, sulaukęs 70 metų amžiaus. Jis buvo gimęs Austrijoje. Augo geroje šeimoje, bet jau iš mažens buvo pamėgęs nieko nedirbti. Paaugęs jis išėjo į gyvenimą ir pritapo prie aukštuomenės, nors pats nieko neturėjo ir nieko neveikė. Jau savo gyvenimo pradžioje pradėjo skolintis iš draugų pinigus, kurių jis niekuomet neturėjo. Jo įtaka kunigaikščių, kino ir televizijos žvaigždžių tarpe augo. Draugavo ir su financiniais magnatais, princais. Visiems buvo žinomas ir visų mėgiamas. Taip jis visą gyvenimą pragyveno, iš savo turtingų draugų skolindamasis pinigus, kurių nei cento nei vienam negrąžino. Net ir už ligoninę Muenchene sumokėjo jo draugai, kuriems jis buvo jau ir taip prasiskolinęs. Iš anksto jis skolintais pinigais nusipirko sau ant kapo paminklą, kuriame trūksta iškalti tik mirimo datą. **kl.**

NAUJAS AMBASADORIUS

VATIKANAS: Popiežius Paulius VI-sis priėmė audiencijoje naują Urugvajaus ambasadorių prie Vatikano Venancio Flores, kuris įteikė savo skiriamuosius raštus. Privačioje audiencijoje Paulius VI-sis priėmė ir buvusį Čilės ambasadorių prie Vatikano Perez Zanartu, kuris gavęs naują paskyrimą, atvyko atsisveikinti su Šventuoju Tėvu.

Union Federal DOVANOS

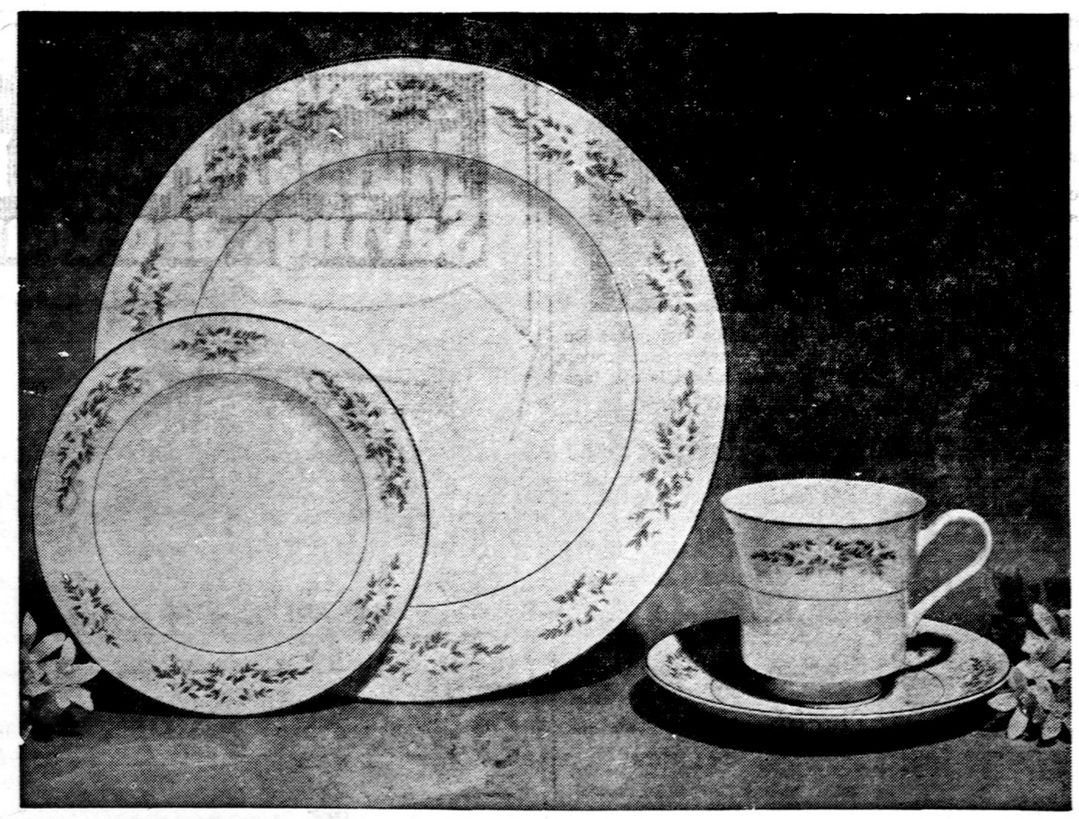

Įneškite $1,000 ar daugiau ir Jūs galėsite pasirinkti parankų Bulova kelionės laikrodį arba West Bend kavos virdulį. 5,000 dol. ar didesnis indėlis Jums suteiks galimybę pasirinkti Toastmaster broilerį arba G. E. radiją ir laikrodį. Pasiūlymas pradeda galioti gruodžio 3 dieną ir baigiasi 1971 m. sausio 30 dieną.

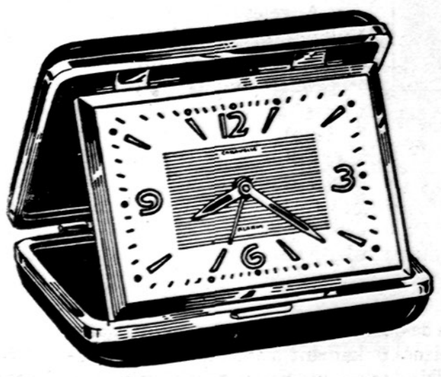

BULOVA KELIONĖS LAIKRODIS — ŽADINTOJAS yra parankus ir praktiškas visai šeimai. Jis tinka namuose ant stalo ir patogus keliaujant. Tamsoje švyčia numeriai ir rodyklės, gražiais odiniais viršeliais.

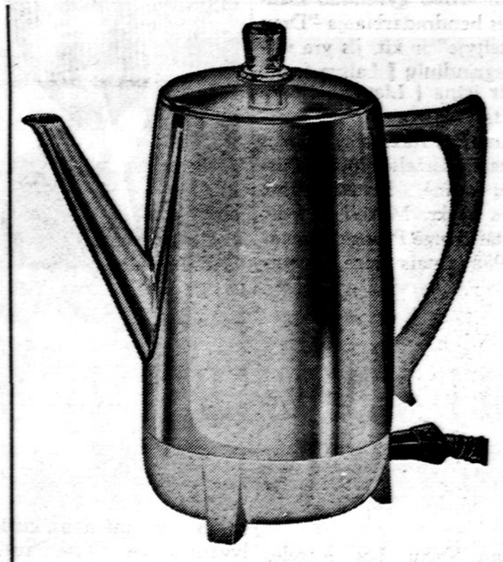

WEST BEND AUTOMATIŠKAS KAVOS VIRDULIS. Įjungus elektrą, išverda kvapi kava, kuri laikosi geriomoj temperatūroj... visai automatiškai. Nuo 5 iki 9 puodukų kavos gražiame užgrūdinto aluminijaus inde.

STALO INDAI

4 gabalų stalo indų komplektas, International Silver Co. gamybos, veltui duodamas atidarusiems naują $100 taupymo sąskaitą arba tokią sumą įnešusiems į esamą taupymo sąskaitą. Po to, su kiekvienu $25 ar didesniu indėliu — Jūs galite pirkti tokį pat 4 gabalų komplektą tik už $2.95 — mažą krautuvių kainos dalį. Yra daugiau gražių namams reikmenų už žemą kainą. Tie puikūs indai yra tikras stalo papuošalas ir kelia malonumą prie bet kurio valgio. Mes kviečiame Jus pasinaudoti šiuo pasiūlymu ir dar šiandieną paimti dovanas. Tik vienas komplektas veltui duodamas sąskaitai šios programos metu. Pasiūlymas prasideda 1970 m. gruodžio mėn. 3 dieną ir baigiasi 1971 m. gegužės mėn. 15 dieną.

UŽDIRBKITE IKI

6%

METAMS UŽ CERTIFIKATUS

5%

METAMS UŽ TAUPYMO SĄSKAITAS

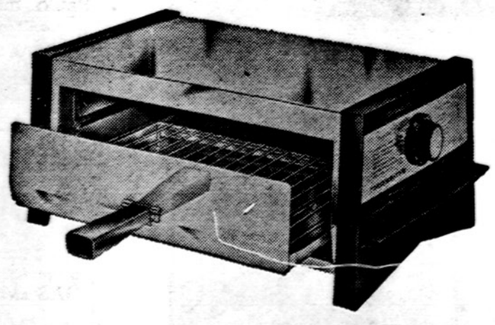

TOASTMASTER FIRMOS BROILERIS IR TOSTERIS. Iškepa mėsą, sušildo sumuštinius, išverda užšaldytus pietus. Dviejų pozicijų lentyna, išimamos broilerio rinkės. Automatinė temperatūra nuo 200 iki 450 laipsnių.

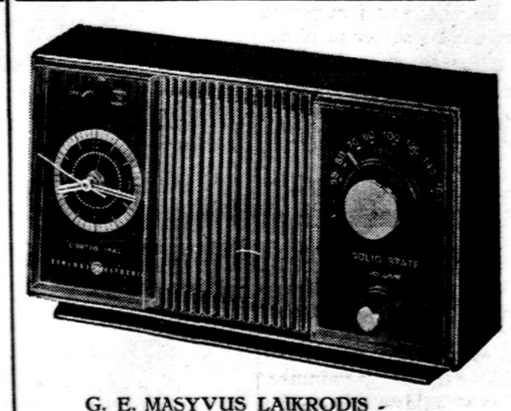

G. E. MASYVUS LAIKRODIS - RADIJAS. Pažadina nustatytu laiku automatiškai kontroliuojant garsą, švelnaus medžio atspalvio kabinetas turi apšviestą chromo skalę, kristalinį priekį.

UF UNION FEDERAL SAVINGS

3430 South Halsted Street • Chicago, Illinois 60608 • Phone 523-2800

INSURED UP TO $20,000

LAIŠKAI REDAKCIJAI

NIKIS IR HOBBY

Draugo nr. 290 (gruodžio 11 d.) Spaudoj ir Gyvenime skyriuje buvo paskelbta, kad "mūsų uolaus visuomenininko ir stipraus kalbininko Stasio Barzduko redaguojamas Pasaulio Lietuvis... naujausiame (12) numeryje primena eilę kalbininko Ant. Salio pasiūlytų vertingų **naujadarų**", kurių keletą žemiau cituoju.

Penktuoju tų naujadarų yra žodis **nikis**, reiškias "mėgiamiausią darbą", "pamėgtą dalyką", angliškai sakomą vienu žodžiu — hobby. Ar nikis yra **naujadaras**? Lietuvių kalbos žodynuose jis aiškinamas, kaip "1. yda, 2. kaprizas, užsispyrimas: **Sunku bus tam arkliui nikį išvaryti**". (Dabartinės Lietuvių Kalbos žodynas). Kaprizas aiškinamas, kaip "(2) **įgeidis, užgaidas, įnoris**" (ten pat). Užsispyrimas: **"Baisus jo užsispyrimas"** (ten pat). Sudėjus yda, kaprizą, užsispyrimą ir tų žodžių paaiškinimus, bent man atrodo, kad reiškia ne tą patį, ką angliškas hobby. Angliški žodynai hobby aiškina, kaip "something in which one takes absorbing interest". Lietuviškai gal galima būtų aiškinti, kaip **įsisiurbimą** į kokį dalyką: jis įsisiurbęs į pašto ženklų rinkimą. Hobby nėra žmogaus yda, kaprizas, užsispyrimas, bet retas jo malonumas, didelis pasitenkinimas įsisiurbtame dalyke. Yra žmonių, kurie randa didelį malonumą rinkdami pašto ženklus (aš esu vienas tokių), monetas, senas knygas, paveikslus, senus rankraščius, senus laikrodžius, medalius, statulas, lėles, žiedus, lauskarus, sagas, nicštukus pypkes, degtukų dėžutes, jų luobelius ir daugybę kitokių vertų ir niekniekių. Tik reikia pamatyti Hobby Show (parodas). Visus tokius žmones apima vienas žodis — **hobby.**

Hobby'istai nėra nesukalbami, kaprizininkai, užsispyrėliai. Kiekvienas įsisiurbėlis į kokį dalyką, susiėjęs su kitu tokiu pat, randa malonią kalbą, susiriša draugiškumu. Tai rodo gausios įvairių hobby'istų organizacijos. Bet koks įsisiurbėlis į savo interesą laisvalaikiu randa didelį pasitenkinimą ir fizinį bei protinį poilsį. Filatelistams yra žinoma, kad JAV prezidentas D. Roosevelt pirmojo pasaulinio karo metu, pavargęs nuo didelių krašto rūpesčių, kas dieną vienai valandai užsidarydavo savo filatelijos kambaryje ir įsisiurbdavo į gautus pašto ženklus bei albumus. Po valandos, sakoma, išeidavęs iš kambario, kaip naujas žmogus.

Amžius vergavusių svetimiems savo tėvynėje lietuvių žinojimas su maža išimtimi nesiekė toliau savo parapijos ribų. Tad nenuostabu, kad ir šiandien mūsuose hobby, pavyzdžiui filatelija, laikomas vaikišku dalyku, užsiėmimu, nors kultūringame pasaulyje yra, gal nesuklysiu tvirtindamas, daugiau milijono filatelistų. Teisingai vienas mūsų filatelistų ir bene žymiausias lietuvių tarpe biliofilas J. Kreivėnas yra pasakęs: "Pažink vieno kurio krašto pašto ženklus, tai būsi susipažinęs su to krašto gyvenimu, su tauta, jos kūryba, jos istorija ir siekimais. Susipažink su milžiniška viso pasaulio pašto ženklų šeima, ir pats pasidarysi lyg gyva enciklopedija". Milžiniškame hobby rate lietuviai, išskyrus filatelistus (šių irgi nedaug, palyginus su kaimynų tautomis), kelis numizmatikus, yra skurdžiai. Jei pavyzdžiui atsirastų lietuvis, kuris įsisiurbtų, sakykim, į lėlių surinkimą iš visų Lietuvos "genčių": aukštaičių, žemaičių, dzūkų, kapsų, zanavykų ir dar tose "gentyse" atskirų vietovių lėlių, aprėdytų tautiniais to krašto ar vietovės rūbais, rinkinys keleriopai būtų didesnis ir daugiariopai vertingesnis, nei Mokslo ir Pramonės muziejuje Chicagoi kalėdinių eglučių parodoj matytas po Čekoslovakijos eglute.

Nuslinkau kiek nuo temos. Taigi grįžtu ir baigiu. Jei mūsų kalbai reikia žodžio, kuris gal ir ne pilnai reikštų angliško žodžio hobby prasmę, vietoj nikis, imkime **įnykis**, kuris reiškia "įnykimą, įkarštį: **Dabar pats darbo įnykis**" Dabartinės Lietuvių Kalbos Žodynas) arba **įnikis**, kuris reiškia "įpratimą: įniko kiaulė į bulves" (ten pat), įniko į pašto ženklus (rinkimą), įniko į monetas (pinigus), lėles, pypkes ir t. t.

Ignas Sakalas

Mary Anna Dory, Lojolos universiteto Chicagoje studentė, 21 m., kandidatuoja į aldermanus 49 warde.

TYPEWRITERS
Sales, Service, Rentals, Repairs
ALL BRANDS — including
OLYMPIA and HERMES
Typewriters — Adders
A & H BUSINESS MACHINE
3530 W. 63rd St. Tel. 925-8875

OUR INTEREST RUNS HIGH

6%
This high annual rate is paid on certificates, minimum amount $5000.00, minimum term 2 years. If earnings are left to compound, yield increases to 6.18%.

5¾%
Earn this high annual rate on certificates of $1000.00 or more, minimum term one year. Yield increases to 5.92% if earnings are kept in the account to compound.

5%
Regular passbook accounts earn this profitable annual rate. Through compounding, yield increases to 5.13% per year.

Gold Eagle notice passbook accounts and other certificate accounts are available to earn 5¼% per year. Also available are Christmas Club and Vacation Club accounts. Our savings counselors will be glad to explain the various savings plans and interest payment procedures to you in more detail.

Take advantage of these high rates, the highest permitted by Federal Regulations. You will be the richer for it.

Savings Insured to $20,000.00
Interest paid quarterly.
Assets over $148,000,000.00
Reserves over $12,900,000.00

STANDARD FEDERAL
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVENUE AT SACRAMENTO • CHICAGO, ILLINOIS 60632 • 847-1140
OFFICE HOURS:
Monday & Thursday, 9 a.m. to 8 p.m. • Tuesday & Friday, 9 a.m. to 4 p.m.
Saturday, 9 a.m. to 12 Noon • Wednesday, no business transacted.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

65 ir California — mūr. 4 butai—2 po 5 kamb. ir 2 po 4 kamb. Geros pajamos. $52,000.

Mūr. biznio namas. Kepykla su visais įrengimais ir 2 butai. Tik $22,000.

62 ir Rockwell — Mūro 2 butai, 7 ir 6 kamb. Gazo šildymas. Garažas $31,500.

Prie Maria H. S. Mūr. 2 butai po 6½ kamb. 12 metų. $32,500

VAINA REALTY
Tel. RE 7-9515

ŽMONĖS PERKA NAMUS

Lengvų $14,000 pajamų iš apartmentinio mūro, kuris ir 15 metų neturi. Pastatytas turtingam rajone. Kaina greitam pirkėjui $77,000.

Kuklus namelis — 2 butukai pačiam Marquette pke. Kaina $17,000, gal ir mažiau.

2 geri mūr. namai Brighton pke. Duoda virš $16,000 nuomos, ir mažos išlaidos. Jei pamatysit, tai ir nupirksit už $52,500.

5 butų šviesus mūras ir 3 auto mūro garažas. $7,500 pajamų. Pačiam Marquette pke, tik dėl ligos atiduoda už $48,000.

Platus lotas Marquette pko centrinėj gatvėj. Kaina — susitarsim.

Puikus didelis 2 po 6 kamb. mūr Gazo šild. Platus lotas, mūr. garažas. $29,500.

2-jų butų. 14 metų modern. mūr. 3-jų auto. mūr garažas. Marquette pke $36,000.

9 kamb mūr. gražus kaip naujas. Geros pajamos. Arti mūsų $19,600.

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av., RE 7-7200

Restoranas — valgykla, 2-jų aukštų namas. Moderniški ir nauji įrengimai. Judri vieta. Labai geras biznis. Lengva aptarnauti.

3 butai ir biznio patalpa, rinktinė vieta. Marquette pke. $43,000.

14 butų mūr. 10 metų. 60 p. sklypas. Geros pajamos. Gera vieta.

Insurance — Income Tax
Notary Public
ŠIMAITIS REALTY
2737 W 43rd St. CL 4-2390

1½ aukšto, 15 metų mūr. 2 butai — 5 kamb. (3 mieg.) ir 4 kamb. (2 mieg.). Prie 71 ir California. Atskira gazo šilima. 2 auto garažas. Palikimas — duokit pasiūlymą.

11 butų. 10 metų mūr. namas Marquette pke. $20,000 metinių pajamų. $136,500. Savininkas duos 7% paskolą.

5 kamb. mūr. bungalow prie 71 ir Rockwell. $19,500.

LEONAS REAL ESTATE
INCOME TAX — NOTARIATAS, IMIGRACIJA
2735 W. 71st St. — 925-6015

PARDAVIMAS — VALDYMAS
NAMŲ PIRKIMAS —
Butų nuomavimas — Income Tax
Notariatas Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŪRA
BELL REALTY
J. BAČEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2232

Tvarkingas, teisingas ir greita patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas daromi ir liūdijimų vertimai. Tvarkomi Income Tax ir atliekami kiti patarnavimai.

ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

DĖMESIO

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Gerų prekių didelis pasirinkimas. Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, dovanų certifikatai, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. WA 5-2787

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, radijai, stereo, oro vėsintuvai.
Krautuvė Marquette Parke
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS
2346 W. 69th St: — tel. 776-1486
Namų tel. — PR 6-1063

A. VILIMAS
MOVING
Apdraustas perkraustymas
— Įvairių atstumų —
823 WEST 34th PLACE
Telef. — FRontier 6-1882

REAL ESTATE

LANSING AREA
OLDER HOME
2-Bedroom frame on 100x400 ft. lot. Remodeled bath, extra storage area on back of house, semi-finished upstairs. $177 taxes. Call for more information. $19,500.
JERRY PALS REAL ESTATE
18107 Torrence Tel. 895-1040

1½ aukšto mūr. bungalow. 4 kmb. butas viršuj, 5 kamb. apačioje. Apyl. 71 ir Artesian Ave. Tuojau galima užimti. Kaina nupiginta iki $30,900. Kreiptis į savininką tel. 388-7346.

MISCELLANEOUS

Apdraudų Agentūra
Namų, Gyvybės, Sveikatos, Biznio, Automobilių.
Patogios išsimokėjimo sąlygos
J. BAČEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place — WA 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. ABALL ROOFING CO.
Įsteigta prieš 49 metus
Įrengiame visų rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminus rinas, nutekamuosius vamzdžius. Dažome iš lauko. Taisome mūrą "tuck pointing". Pilnai apsidraudę. Visas darbas garantuotas.
Tel. — LA 1-6047
Apskaičiavimai nemokami
Skambinkite bet kuriuo laiku

DAŽYMAS
Pigiai dažau namus iš vidaus ir lauko. Vasan kilimus ir baldus
Pilna apdrauda
J. RUDIS — Tel. CL 4-1050

COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Licensed by VNESHPOSYLTORG
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI ir AUTOMOBILIAI
E. Žukauskas

RICHMOND AUTO SERVICE
2934 West 63rd Street
Užsieninių ir vietinių auto taisymas. Patyrę mechanikai. Elektroninis motoro patikrinimas. Vilkikas. Kreiptis:
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353
Savininkas Juozas (Joe) Juraitis

CARS FOR SALE

SELL YOUR CAR BY PHONE
ANY YEAR OR MODEL
7 DAYS WEEK 9—9
CALIFORNIA BUYERS
TOP CASH PAID
456-7215 452-9146

HELP WANTED — VYRAI

Experienced Choice
BEEF BONER
For New USDA Plant in Oak Lawn, Illinois
STEADY WORK — GOOD PAY
Call: 582-2364 or 585-2193

HELP WANTED — MOTERYS

SKAAR NURSING SERVICE
All branches of Nursing, Visiting Nurses, RN's LPN's by education, Industrial Nurses, Private duty in home, hospital and Nursing homes.
PHONE — 239-3777

CONTRACTORS

Heating Contractor
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning — į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turiu ir leidimus dirbti mieste bei užmiesčiuose. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimas nemokamai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 S. Western, Chicago 9, Ill.
Telefonas VI 7-3447

DĖMESIO!

RADIO PROGRAMA

— o —

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 bangos veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasauliniųųų žinių santrauka ir komentarai, muzika dainos ir Magutės pasaka. Programą veda **Steponas J. Minkus.** Biznio reikalais kreiptis į **Baltic Florists** — **gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel AN 8-0489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.**

Perskaitę "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti.

DĖMESIO!

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET Telef. — CA 5-7252
RIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
LIEPONIS
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western PR 8-5875
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais uždaryta.

KUR GALIMA GAUTI BEVEIK VISŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ KATALOGĄ?

Tik dienraščio "Draugo" knygų kataloge yra beveik visos Amerikoj gaunamos lietuviškos knygos.

"Draugo" spaustuvė išleidžia daugiau knygų, negu kitos lietuviškos leidyklos Amerikoje. Taip pat beveik visi leidėjai platina savo knygas per dienraštį "Draugą" ir jo platintojus.

Tuojau rašykite ir prašykite "Draugo" pasiųsti Jums katalogą ir dažniausiai gausite reikalingą lietuvišką knygą arba bus pranešta, kur galima ją gauti, jei leidėjas neplatina per "Draugą".

Reikia lietuviškos knygos? Kreipkitės į "Draugą".

PARAPIJOS TARYBA IR JOS REIKŠMĖ

Paskaita Liet. Kat. federacijos suvažiavime

TITAS NARBUTAS

Vatikano II susirinkimas ragina, kad pasauliečiai labiau įsijungtų į parapijos gyvenimą ir jos tvarkymą. Tai naudinga parapijos vadovui kunigui, nes jo atsakomybė palengvinama. Tai reikalinga ir tikintiesiems, kurie, kaip Dievo Tauta, veiksmingai dalyvauja tos tautos vieneto — parapijos tvarkyme. Svarbiausias pasauliečių dalyvavimas parapijos tvarkyme yra parapijos taryba.

Kaip sudaroma taryba

Parapijos taryba sudaroma iš parapiečių atstovų. Kiekviena vyskupija nurodo atstovų skaičių ir jų parinkimo būdą. Paprastai didesnėse parapijose yra ir didesnė taryba. Vienur visi tarybos nariai renkami visų parapiečių. Kitur tik dalis narių renkami, kita dalis sudaroma iš parapijoj veikiančių organizacijų pirmininkų ar tų organizacijų specialiai išrinktų atstovų. O kai kur dalį tarybos narių skiria parapijos klebonas. Prie tarybos savaime priklauso parapijos kunigai ir, kur yra vienuolės ar vienuoliai, jų viršininkai ar jų atstovai.

Vyskupijos nuostatai nusako, kokiam laikui tarybos nariai renkami. Tai gali būti vieneriems dvejiems, trejiems ir net penkeriems metams. Organizacijų atstovai taryboje tebūna pagal tų organizacijų nuostatus ar nutarimą. Parapijose, kur tik dalis tarybos narių renkami visų parapiečių, narių skaičius nustatomas pagal parapijos dydį, o rinkimo būdas — parapijos komiteto, jei toks yra, vyskupijos nuostatų ar parapijos vadovų. Kiekviena vyskupija ar ir parapija nusistato savo tvarką.

Parapijos tarybos narių rinkimas ir jų skyrimas turi teigiamų ir neigiamų pusių. Kartais išrenkamas populiarus parapietis, kuris tėra tik vardu tarybos narys, bet nesistengia parapijos veikime veiksmingai dalyvauti. Kartais ir rinkimai paverčiami nenaudinga propaganda. Tačiau rinkimuose dalyvaują parapiečiai jaučiasi, kad jiems taryboje atstovaujama.

Kas tinka į tarybą

Pasitaiko, kad ir organizacijų atstovai taryboje būna labai neveiklūs parapijos gyvenime, težiūri ir tesuprantą tik savo organizacijos reikalus. O skirtieji ar parinktieji parapijos vadovybės ar parapijos komiteto gali būti geri tarybos nariai, bet jie nesijaučia pilnai atstovaują parapiečiams, nes nėra jų rinkti.

Į tarybą gali būti renkamas kiekvienas parapietis, praktikuojąs religiją, gero vardo, norįs ir sugebąs darbuotis parapijos gerovei. Čia ne tiek svarbu dideli sugebėjimai, kiek gera valia ir noras darbuotis.

Pirmąją parapijos tarybą renkant reikalingas geras pasiruošimas. Kur buvo renkamos tarybos nariai buvo netinkami, rybos be pilnesnio pasiruošimo, ten labai mažas parapiečių nuošimtis parodė susidomėjimo. Buvo parapijų, kuriose išrinkti tarybos nariai buvo netinkami, nesugebėjo ar visai nenorėjo taryboje darbuotis.

Tarybai pirmininkauja išrinktas pirmininkas, kitur vadinamas vykdomasis sekretorius, nes tikrasis tarybos pirmininkas yra klebonas. Tarybos posėdžiai vyksta kas mėnesį, o mažesnėse parapijose ir rečiau. Posėdžių užrašus veda išrinktas užrašų sekretorius. Vykdomasis sekretorius — pirmininkas ir užrašų sekretorius gali būti renkami vieneriems, dvejiems, trejiems ar net daugiau metų laikotarpiui. Paprastai vyskupijų nuostatai nuskiria laiką.

Kaip veikiama taryboje

Vykdomasis sekretorius — pirmininkas prieš posėdį susitaria su klebonu dėl darbotvarkės. Be klebono žinios jis negali nustatyti tarybos darbotvarkės ir posėdžio sušaukti. Parapijos tarybos veikimas panašus į visuotinės Bažnyčios vyskupų konferencijos, kurios programa turi būti popiežiaus patvirtinta ir kurios nutarimai be popiežiaus negaliotų. Taip ir parapijos taryboje klebonas turi galutinį sprendžiamąjį balsą. Tačiau atsimintina, kad parapijos gyvenime yra labai daug sričių, kur parapijos tarybos narių daugumos nuomonės nepaisymas būtų nenaudingas, o kartais ir nepro ingas. Kiekvienas sumanus parapijos vadovas tai gerai supranta arba turi suprasti.

Tarybos pradinė veikla gali būti ir nevisai sklandi, kaip ir kiekviena pradžia sunki. Dar daugelis nesupranta pokalbio svarbos ir jo demokratinių taisyklių. Kartais dėl nereikšmingų dalykų perdaug ginčijamasi. Kartais atsiranda norinčių "valdyti". Nevienas žino, kad jo nuomonė yra labai reikalinga, bet nenori sutikti, kad ji būtų nepriimta. Pokalbiai, pasitarimai, nuomonės, patarimai labai reikalingi ir naudingi. Geros valios ir bent vidutinio išsilavinimo žmogus supranta, jog jo nuomonė, nors jam atrodytų ir geriausia, juk nebūtinai tokia ir yra. O geras krikščionis supranta, kad kito nuomonė gal dar geresnė. Tas, kuris meta darbą taryboje tik dėl to, kad jo nuomonė nebuvo priimta, kad dauguma kitaip galvoja ir jo nesupranta, parodo savo nesupratimą demokratinės tvarkos, užsispyrimą, o dažnai neišsiauklėjimą ir dvasios menkystę. Geras sumanymas, naudinga nuomonė pravedama ne pykčiu ir barniu, o daugumos supratimu. Tad tarybos narys turi stengtis savo nuomonę įtaigingai pasakyti ir įrodymais paremti.

Taryba — bendravimas

Tarybos narių sueigoje vyksta ne tik nuomonių pasikeitimai, parapijos eilinių reikalų svarstymas, bet ir auklėjimosi darbas. Čia mokomasi demokratinės sueigų tvarkos, pakantos, kitų supratimo. Sueigose vyksta ir religinių žinių pagilinimas, ypač Bažnyčios potvarkių studijavimas. Vienas tarybos narių pasirengia kokį savrstytiną klausimą arba bent paskaito iš jau paruoštų studijų, o visi stengiasi pokalbio būdu dalyką geriau suprasti, išsiaiškinti. Pirmininkaująs turi kantriai ir sumaniai tvarkyti, kad, besprendžiant vieną klausimą, nebūtų pradėta kalbėti visais, kaip sakoma, kad nebūtų "išeinama į lankas".

Parapijos taryboje reikalingos įvairios komisijos arba bent atstovai atskiroms parapinio gyvenimo sritims, kaip liturgijai, švietimui, ekumenizmui, labdarai, visuotiniam susižinojimui, jaunimui, parengimams, parapijos materialiniams dalykams ir kt. Mažoj parapijoj, kur tarybos narių skaičius mažas, gali būti tik pačios svarbiausios komisijos ar tam skirti atstovai. Atstovai gali sudaryti savo komisijas ir iš ne tarybos narių. Kiekvienas tarybos narys gali tilpti kurioj nors komisijoj pagal savo polinkius ir sugebėjimus.

Parapijos taryba taip pat išrenka savo atstovus į dekanato tadybą, o kai kur ir į vyskupijos bendrą susirinkimą.

Paminėtina, jog parapijos tarybos ir klebono bendradarbiavimas turi būti sklandus, kad parapijos dvasinė ir materialinė gerovė kiltų. Žinome, jog Lietuvoje komunistai deda pastangas, kad parapijos tarybos valdytų parapiją be klebono. Tada jie infiltruoja komunistus į tarybą ir stengiasi vykdyti savo programą prieš Bažnyčią ir prieš kunigo planus. Niekas negali užtikrinti, kad ateityje ir dabartiniuose laisvuose kraštuose nebus kokių slaptų jėgų, norinčių įsibrauti į parapijų tarybas ir Bažnyčios darbą griauti iš vidaus. Tikinčiųjų pareiga — gerai suprasti, kad parapijos taryba turi pagelbėti parapijos vadovybei, o ne jai kenkti, kad ji turi darbuotis Dievo garbei ir Bažnyčios gerovei.

NERVINIMASIS — SVEIKATOS ARDYTOJAS

Žmogus, kurs prie menkiausios progos ima smarkauti, nervuotis, jaudintis dėl kiekvieno mažmožio, kartais pamiršta save, kiek tuo jis pakenkia švelniai savo smegenų struktūrai. Jis tarsi nežino, kad tai sugadina jų energiją, neigiamai paveikia švelnioms jo smegenų nervų celėms, kurias sunku paskui atitaisyti.

Psichologai sako, kad kas greit užpyksta, užmoka už tai ne tik gyvenimo ir veikimo jėga, bet ir savigarbos jėga. Žmogus savo sprendimo gaivumu ir sveika išmintimi daug ką gali teigiamai padaryti, nuveikti. O jei to nesilaiko, tai dažnai praranda savo draugus, klijentus ir net vadovavimą. Vadinasi, praranda pagarbą tų, kurie ji dažnai matydavę pykčio vergu; praranda tą gerą vaizdą, kuris žmogui teikia susivaldymo, o neturėdamas dvasinės pusiausvyros,

Margaret Decker iš Pittsburgho yra pirmoji moteris dinamito sprogdintoja. Pennsylvania valstybėj. Moteris yra trijų vaikų motina.

Dr. Ralph G. Newman, Chicagos viešųjų bibliotekų direktorių tarybos prezidentas, ir Stanley Balzekas, jr., viešųjų bibliotekų patikėtinis ir direktorius.

Nuotr. Ed. Mankaus

BALZEKO LIET. KULTŪROS MUZIEJUS

Šiemet sukanka 5 metai nuo Balzeko lietuvių kultūros muziejaus įsteigimo. Kaip žinia, šis muziejus įsteigtas atpirkus iš buv. čikagiečio, įvairių lietuviškų senienų rinkėjo, dr. Al. Račkaus, įvairius rinkinius. Penkių metų būvyje muziejus gausiai praturtėjo įvairiausiais lietuvių praeitį — kultūros gyvenimą reprezentuojančiais, istoriniai vertingais eksponatais, kurie moderniškai išdėstyti ir, kuriais labai domisi ypač svetimtaučiai lankytojai. Prie muziejaus yra turtinga lituanistinė biblioteka, periodinės spaudos, fotografijų, lietuvių menininkų kūrinių reprodukcijų, gintaro dirbinių, ginklų, architektūros, filatelijos, numizmatikos, archeologijos, įvairių dokumentų, Lietuvai nusipelnusiųjų žmonių ir kt. skyriai, kurie vis plečiami, auga, didėja.

Pastariuoju metu muziejuje numatyta ir jau pradėta organizuoti buv. nepriklausomos Lietuvos karių, įvairių karinių eksponatų, kaip: uniformos atributų, ginklų, ir pnš. dkt. skyrius. Taipgi yra gana turtingas religinis skyrius. Visai turimai muziejinei medžiagai sutalpinti muziejaus patalpos jau per siauros. Jas numatyta praplėsti, pristatant priestatą, kuriam telkiama lėšos parduodant taip vadinamas "Plytas", kurių kaina kiekv. 10 dol.. Plytos pirkėjo vardas bus atitinkamai įamžintas būsimojo priestato sienose. Lietuviai ir kt. lietuvių kultūros mylėtojai prašomi ši projektą paremti, nusiperkant kiek kas išgali "Plytų".

Muziejaus įsteigėjas, savininkas ir prezidentas p. Stanley Balzekas, Jr. su Ponia, šių metų sausio 31 d., (sekmadienį), 5 val. Chicagoje, Country Club (The Beverly Country Club) patalpose, BLKM penkerių metų gyvavimo sukaktuvių proga, rengia iškilmingus pietus su kuklia menine programa į kuriuos mielai lauks visus garbingus kviestinius svečius apsilankant. **K.**

PORTORIKIEČIŲ KARINĖ GRUPĖ

New Yorke veikia portorikiečių karinė grupė MIRA. Ginkluotas revoliucinis nepriklausomybės judėjimas. Ši organizacija yra slapta, bet jos nariai yra įsiskverbę į įvairias viešas portorikiečių organizacijas. Organizacijos veikla paaiškėjo tik po įvykusio atentato prieš National City Bank, kaip prieš padedant bombą, kažkas paskambino radijo stočiai WINS, kad tuojau bus padėta bomba po minėtu banku ir kad ją padeda organizacija MIRA. Taip pat paaiškėjo, kad vienų demonstracijų į Washingtoną metu svarbiausi organizatoriai buvo tos organizacijos veikėjai. **(kl.)**

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdrauda nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

GĖLĖS

Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms

GUŽAUSKŲ

Beverly Hills Gėlinyčia

3443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois

TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems kad po ilgos ir sunkios ligos, 1971 m. sausio 5 d., 5:30 val. ryto mirė mūsų brangus vyras, tėvas ir senelis

A. A.

DR. VLADAS LITERSKIS

Gyveno Willow Springs, Illinois.

Gimė Lietuvoje, 1909 m. balandžio 10 d., Vilkaviškio apskr. Amerikoje išgyveno 13 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Ona, duktė Ilona, žentas Vytautas Rūbai, sūnus Algis, marti Gražina ir 3 anūkai, pusseserė Seselė Jerome, kazimierietė. Lietuvoje 2 broliai Vincas ir Jonas ir sesuo Ona su šeimomis ir kiti giminės. draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas treč., 5 val. vak. Vasaitis-Butkus koplyčioje, 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

Laidotuvės įvyks penktad., sausio 8 d. iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Lietuvių Šv. Kazimiero kapines.

Vietoje gėlių prašoma aukoti šv. Mišioms arba Vasario 16 gimnazijai.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Žmona, duktė, sūnus, marti, žentas ir anūkai.**

Laidotuvių direktorius Vasaitis-Butkus. Tel. OL 2-1003

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktoriai

Trys Moderniškos Koplyčios

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE

AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

A. † A.

VLADUI STRAZDUI

Kanadoje mirus, jo seserį ELENĄ PALILIŪNIENĘ, jos šeimą bei gimines skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučia

J. ir L. Grigalauskų
ir A. ir E. Dovilų šeimos

A. † A. VLADUI STRAZDUI

Toronte, Kanadoje, staiga mirus, jo seserį, mielą mūsų bendradarbę ELENĄ PALILIŪNIENĘ liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame.

Liuda Paplauskienė,
Marija Juozėnienė,
Teklė Gieveckienė,
Janina Baronaitienė

ELENAI PALILIŪNIENEI
ir šeimai,

jos broliui A. A. Vladui Strazdui Kanadoje mirus, reiškiame gilią užuojautą.

Severina ir Ignas Petrauskai
Stasė ir Stasys Vanagūnai

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138 - 1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
649 East 162nd Street, South Holland
10821 South Micrigan Avenue, Chicago
TEL. — CO 4-2228

APLINK MUS

× **Algirdas Čaplėnas** parašė laišką "Wisconsin State Journal", kam šie įdėjo į laikraštį kur Lietuva priskirta Sov. Rusijai. Redakcija pastaboje pridėjo, kad žemėlapis paimtas iš Associated Press ir be abejo nevaizduoja Lietuvos, kuri dabar Sovietų Rusijos kontrolėje.

× **Šaltos žiemos metu** draugai rečiau savo pažįstamus aplanko, bet dienraštis "Draugas" savo skaitytojus kasdien pasiekia. Už tat skaitytojai jį remia. Aukojo: po 3 dol. — J. Savickas, A. Tamulis, J. Kasperaitis, J. Kazlauskas, A. Balsys, P. Dalinis, V. Morkūnas, A. Lazdauskienė; po 2 dolerius — Vl. Žemaitis, F. Fabilionis, J. Lansbergis, V. Gylys, A. Bilskis, dr. Aldona Užupis — Lukas, Pr. Ambrazevičius, A. Ivins kienė, S. Grushnius.

Visiems nuoširdžiai dėkojame.

× **Cicero šv. Antano** parap. mokyklos pirmo sk. mokytoja sesuo Elzbieta dėl silpnos sveikatos pasitraukė iš parapijos ir dabar ilsėsis Seserų motiniškajame name. Sesuo Prancina, žymi vaikučiams mokslinių vadovėlių autorė, dabar bus pirmojo skyriaus mokytoja.

× **Amerikos lietuvių taryba** persikėlė į naujas patalpas — 2606 W. 63rd str., Chicago, Ill., 60629, telef. 778-6901.

× **Gerų norų kupini** skaitytojai dosniai parėmė savo dienraštį. Po 5 dol. aukojo:

Bronius Macevičius, Chicago,
Kun. Albinas Bielskis, Gilberton, Pa.,
Stasys Čipkus, Willowick, Ohio,
Jonas Kiznis, Rockford, Ill.
Pranas Jančiukas, Toledo Ohio,
Jonas Balčius, Bridgeport, Conn.
Kun. Alg. Bartkus, Easton, Pa.,
Bronius Gurėnas, Hayward, Wi.,
P. Vilevičius, Vancouver,
Vincas Narkevičius, Cambridge, Mass.,
M. Kizis, Tecumseh, Ont.

Visiems nuoširdžiai dėkojame.

× **Pranešame, kad yra bilietų į Cicero Lietuvių Medžiotojų-Žuvautojų klubo Užgavėnių -Medžioklės balių**, kuris įvyks vas. 20 d., Richard's Ballroom, 3253 S. Harlem Ave. Šokiams gros specialaus sąstato Markausko orkestras. Svečiai bus vaišinami įvairiais naminiais ir laukiniais skanumynais. Baras, dovanos, fazanų valsas ir kiti įvairumai. Visos vietos turi būti rezervuotos. Dėl smulkmenų ir bilietų prašoma skambinti **V. Mačiului, OL 6-3187** arba **J. Ardickui, YA 7-3283.** (pr.)

× **Vilija Kerelytė, 8 kl. mokinė,** Chicagos Aukšt. lit. mokyklos tradiciniam vakare sausio 9 d. 7:30 v. v. Jaunimo centre padainuos solo kelias dainas. Akomp. Manigirdas Motekaitis. (pr.)

× **Lituanus žurnalo koncertas,** įvyks 1971 m. sausio 24 d., sekmadienį, 4 val. p. p. Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Koncerto programą išpildo solistė **Dalia Kučėnienė** akompanuoja **Darius Lapinskas.**

Bilietai Marginiuose, 2511 W. 69th Str., Lituanus, P. O. Box ir 9318, Chicago, Ill., 60690 (pr.)

× **Reikalinga banko tarnautoja — teller.** Patyrusi arba išmokysime. Dirbti pilną laiką **Mutual Federal Savings & Loan Assoc., 2212 W. Cermak Road, Chicago, tel. 847-7747** (sk.)

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Lietuvių Katalikų Mokslo akademijos** New Yorko židinio narių susirinkimas įvyko gruodžio 13 d. dr. J. Kazicko rezidencijoje, New Rochele, N. Y. Po atidarymo žodžio, židinio pirm. dr. D. Jasaitis pasveikino kun. dr. V. Jaskevičių, jo kunigystės 25 metų sukakties proga. Šio susirinkimo dėmesio centru buvo dr. J. Girniaus aktuali paskaita: Katalikas intelektualas dabarties sąmyšyje. Po ilgesnių diskusijų, dr. D. Jasaitis padarė trumpą praeitų metų veiklos pranešimą. Dr. V. Vygantas davė iždo apyskaitą ir pateikė naujų minčių tolimesnei veiklai. Šį paskutinį klausimą taip pat nagrinėjo kun. dr. V. Balčiūnas, prof. J. Brazaitis, dr. A. Budreckis ir kiti. Po rinkimų į naują židinio valdybą buvo pertrauka, kurios metu visi dalyviai buvo p. A. Kazickienės pavaišinti. Antroje susirinkimo dalyje, kun. dr. V. Jaskevičius parodė eilę skaidrių ir papasakojo apie savo mokslines keliones Europoje. LKMA New Yorko židinio valdybą sudaro: pirmininkas — dr. D. Jasaitis, vicepirm. — prof. dr. A. Šlepetytė-Janačienė, sekr. — kun. dr. O. Gidžiūnas, OFM.

— **Lietuvos atstovas Kajeckas** sausio 2 d. dalyvavo Haiti ambasadoriaus ir ponios Bonhomme priėmime, suruoštame Haiti respublikos 167 metų sukakties proga.

— **Kun dr. P. Celiešius** mūsų parapijos kunigas, dabar dirbąs pastoracijos darbą Europoje, sausio mėn. pradžioje atvyksta kelioms savaitėms vizitui į Los Angeles. Jis čia yra palikęs gerą atminimą.

— **Prel. Ladas Tulaba,** Šv. Kazimiero Lietuvių kolegijos rektorius Romoje, yra pakviestas pravesti Los Angeles lietuviams šių metų gavėnios rekolekcijas, kurios bus kovo 31 ir balandžio 1-4 d.

— **Režisorė Dalila Mackialienė sutiko** paruošti programą Lietuvių fondo Californijoje organizuojamam baliui, kuris įvyks kovo 6 Santa Monica Bay Woman's Club patalpose.

KIPRO SALA

— **Br. Jeronimas Petrauskas,** pranciškonas broliukas, Šventosios žemės misionierius, šiuo metu darbuojasi Kipro saloje. Iš to tolimo krašto jis atsiuntė sveikinimus "Draugo" redakcijai ir mūsų dienraščio, o taip pat ir "Laivo" skaitytojams. Dėkoja ir geradariams. Dabar jo naujas adresas: Rev. Fr. Hieronymus, O. F. M., Terra Sancta Churh, P. O. B. 1964, Nicosia, Cyprus.

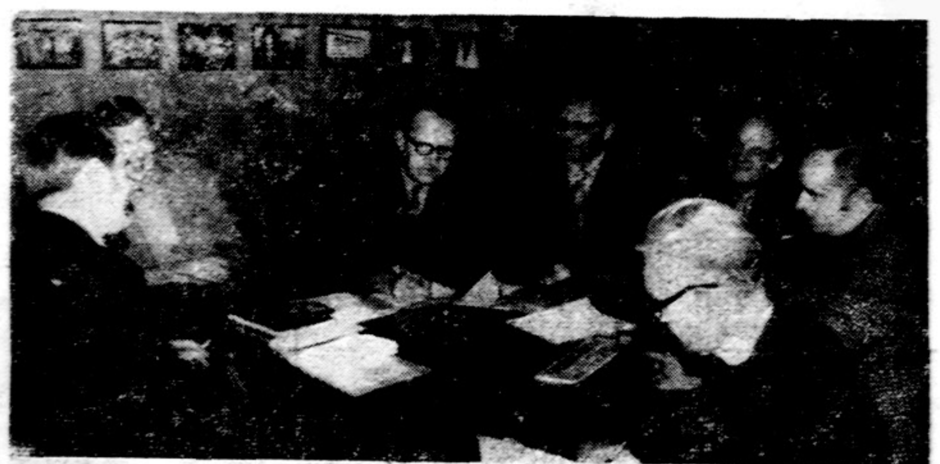

Lituanus suruoštoje spaudos konferencijoje. Iš k. į d.: J. Kučėnas, A. Kasniūnas, jr. — fondacijos pirm. A. Pužauskas, J. Šlajus, P. Nagas — koncerto direktorius, P. Petrutis, kun. J. Prunskis. Nuotr. M. Kasniūno

CHICAGOJE IR APYLINKESE

BRIGHTON PARKO LITUANISTINĖS MOKYKLOS EGLUTĖ

Paskutinį sekmadienį prieš Kalėdas Brighton Parko lituanistinė mokykla suruošė tradicinę Kalėdų eglutę. Į šventiškai papuoštą parapijos salę rinkosi vaikučiai, tėveliai ir kiti svečiai.

Šventę pradėjo tėvų komiteto pirm. E. Ozelienė. Gyvą žodį tarė parapijos klebonas prel. D. A. Mozeris.

Toliau programai vadovavo mokyklos vedėja S. Jonynienė, kuri tai progai parašė vaizdelį apie Kūčias. Veikalėlyje iškėlė įvairius Kūčių papročius, tuo būdu visus mokinius supažindino su šia gražia lietuviška tradicija. Mažieji aktoriai, vedėjos paruošti, gerai atliko savo roles.

Programon buvo įpinta giesmės, dainos ir tautiniai šokiai. Chorą išmokė ir jam vadovavo J. Kreivėnas, o šokius paruošė R. Juškienė.

Porgramai pasibaigus atkeliavo ir Kalėdų senelis su dovanomis; tuo tarpu, tėveliai ir svečiai vaišinosi kavute. Eglutė labai gražiai praėjo; už tai visiems ruošusiems ir prisidėjusiems priklauso nuoširdi padėka.

Džiugu pastebėti, kad Brighton Parko visuomenė supranta gimtosios kalbos išlaikymo reikšmę mūsų jaunoje kartoje; remia ir palaiko lietuvišką mokyklą. V.J.

CICERO KOLONIJOJ

Mirė jaunas tautietis a. a. Jaškūnas. Motinėlė turi laidoti sūnų. Liūdna ir graudu. Velionis Jaškūnas buvo plačiai žinomas, rimto būdo biznio žmogus. Laidotuvės buvo įspūdingos, gausybė gėlių ir šv. Mišių. Vyskupas Marcinkus atnašavo laidotuvių šv. Mišias. Gausiai palydėtas į lietuvių šv. Kazimiero kapines.

Charles Davis (Deveikis) po ilgos ligos mirė. Nors čia jau negyveno, bet buvo ilgametis gyventojas pašarvotas Vence koplyčioj. Palydovų susirinko nemažai. Palaidotas Tautinėse kapinėse prie savųjų tėvo, motinos ir žmonos. Palydovai buvo užprašyti užkandai Ans Hiltop. Ilsėkis ramybėje.

Visiems gera žinia. Iki sausio 15 d. atsilankykite St. Antrony Savings įstaigoj, gausite elektrinį laikrodį. Bendrovės vedėjas P. Gribauskas su savo patarnautojais atsilankiusius priims ir nurodys kaip tas laikrodis gaunamas. K. P. D.

× **Doma Šležavičienė** pasiuntė per Balfą 1970 m. Vasario 16 gimnazijai 500 dol. į tą sumą įeina ir dr. A. Sabanienės 200 dol. ir Gedvilų 75 dol. aukos. Saleziečių gimnazijai pasiusta 253 dol., į tą sumą įeina Kairienės 25 dol. ir Gedvilų 25 dol. aukos.

× **Rytoj, ketvirtad., prasideda** išpardavimas **Gradinsko krautuvėje.** Tik vieną kartą metuose. Nuolaidos ligi 150 dol. 2512 W. 47 St. FR 6-1998. (sk).

TĖVYNĖS ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų S-gos Chicagos skyriaus
Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

KĄ AŠ VEIKSIU PER KALĖDŲ ATOSTOGAS

Dauguma mokinių įsivaizduoja atostogas, tik sėdėjimą per dienas prie televizijos ir kitokį tinginiavimą.

Savo atostogas aš sunaudosiu atlikdama visus darbus, kuriems paprastai neturiu laiko, bet labai mėgstu.

Šįmet man teks daug prisidėti prie Kūčių paruošimo, nes mamytės tą dieną nebus namie. Man labai patinka virti ir kepti. O Kūčioms tiek įvairių valgių reikia pagaminti. Jau dabar pasidariau planą, kad nieko nepamirščiau. Jei bus per atostogas pakankamai šalta, eisiu į parką čiuožti. Man labai patinka sportuoti, bet labiausia slidinėti. Tėveliai žadėjo nuvežti trims dienoms į Michigan valstybę paslidinėti. Ten žiemą visada yra labai daug sniego. Oras ten grynas ir neužterštas. Ant kalnelių ten auga eglutės, o aplinkui kiškelių pėdos. Bet nepasitaikė jų matyt nei vieno gyvo. Namuose dar žadu per atostogas paskaityti keletą knygų. Taip pat manęs laukia nepabaigtas nuo vasaros siuvinys.

Norėčiau dar aplankyti Meno Muziejų, ten visuomet randu ką nors dar nematyto, įdomaus.

Per Kalėdų atostogas turiu daug darbų atlikti, bet nežinau ar viską suspėsiu.

Dalia Bilaišytė,
Marquette Parko Lit. mok. VII sk. mokinė

GĖLĖS

Yra daug gėlių:
Gražių ir negražių,
Yra mažų ir didelių,
Ir yra pora negerų.

Rima Reventaitė,
Maironio IV sk. Brooklyn, N. Y.

LAIŠKAS

Miela Giedre, kaip tau sekasi? Man gerai sekasi. Aš esu ketvirtame skyriuje. Einu į lietuvišką ir anglišką mokyklą. Namuose man gerai. Turiu daug draugų. Esu didžiausia mūsų šeimoje, 9 metų amžiaus. Paulius 8. Roma 5, o Rita 2. Rita šiandien bus pakrikštyta. Jos krikšto tėvai bus: mano teta Gražina ir dėdė Bronius. Aš manau, kad dabar laikas Tau sakyt sudiev.

Danutė Gvildytė,
Maironio IV sk. Brooklyn N. Y.

ZVIRBLIS

Vieną kartą mano senelis pagavo žvirblį. Jis atnešė į kambarį ir paleido. Žvirblis skrido ir atsitūpė seneliui ant galvos. Man buvo labai juokinga. Paskui senelis žvirblį išleido į lauką. Žvirblis nuskrido tolyn.

Edvardas Dirkis,
II-o skyr. mokinys
Brighton Parko lit. mokykla.

PO ATOSTOGŲ

Baltras grįžo iš atostogų visas uodų sukandžiotas. Sutikęs jį draugas klausia:

— Kur tu tiek uodų suradai?

— Ne aš juos suradau, bet jie mane surado, — atsakė Baltras.

KALĖDŲ SAPNAS

Pabudau ir nustebau, kad taip šviesu kambaryje, o iš virtuvės sklinda įvairiausi kvapai ir puodų dangčių barškėjimas.

Pašokstu iš lovos, prieinu prie lango. Dieve, kaip gražu! Visur balta, balta, sniego tiek daug, kad ir tvorų nebesimato. Medžiai apšerkšniję, kaip pasakoj!

Staiga prisimenu, kad šiandien Kūčios, ryt Kalėdos. Pagaliau sulaukiau to nepaprasto gražaus, iškilmingo vakaro. Skubu apsirengti, juk turiu ir aš prisidėti prie Kūčių paruošimo, turiu baigti puošti eglutę.

Nepajutau, kaip atėjo vakaras. Prikišu nosį prie lango ir džiaugsmingai pranešu, kad pirmoji žvaigždutė jau šviečia danguje.

Sėdame prie stalo, padengto balta, kaip sniegas staltiese, o po ja paklota šieno. Ant stalo įvairiausi Kūčių valgiai: įvairios žuvys, silkės, grybų pyragėliai, kisieliai, ir pagaliau labiausiai mėgiami šližikai. Nepamenu, kas uždega ant eglutės žvakutes. Tikros įvairių spalvų žvakutės! Jaučiuosi kažin kaip keistai, nes tos žvakutės nematytos. Dalinamės kalėdaičiais, linkime vieni kitiems laimės. Staiga išgirstu močiutę sakant:

— Klausykit, girdžiu rogių skambalėlius. Tai žmonės į bažnyčią, į Bernelių Mišias važiuoja. Laikas ir mums kilti."

Su tais močiutės žodžiais aš prabudau. Pasidarė liūdna, graudu. Ir dabar supratau, kas iš manęs yra atimta: seneliai, dėdės, rogės, apšerkšnije medžiai, apsnigtas baltas kraštas — tėvų gimtinė — Lietuva.

Rima Janulevičiūtė, 8 kl.
K. Donelaičio lit. m-la.

GENERACIJOS TARPAS

Šiandien žmonės kalba apie generacijos tarpą. Vieni galvoja, kad toks tarpas yra, kiti — kad nėra. Jis yra, bet ne visur. Kas yra generacijos tarpas? Ne visi žino. Generacijos tarpas yra, kai nėra komunikacijos tarp generacijų. Pavyzdžiui, vaikas ateina iš mokyklos, motina jam (jai) ką nors pasako, vaikas nenori apie tą kalbėti ir daryti. Kartais pradeda rėkti ir supykęs užsidaro savo kambary. Arba, vaikas ima aiškinti tėvams savo galvojimą, kada tėvai neklauso. Didžiausia problema, kada tėvai neklauso ir vaikai nekalba. Kai tėvai buvo maži, klausė ir darė, ką jų tėvai liepė. Šiandien yra kitaip. Vaikai jaučiasi laisvi, turi kitus norus. Jie padaro, ką tėvai sako. Pasitaiko, kad kas nors jiems nepatinka, tada pradeda rėkti ir šaukti. Tai blogai, yra generacijos tarpas. Kiti vaikai nori pasikalbėti, bet tėvai neklauso, ne būdami maži be jokių klausimų pildė vyresniųjų norus.

Man atrodo, kad generacijos tarpo nebūtų, jei tėvai apie viską kalbėtų su vaikais ir supras tų juos, o vaikai klausytų tėvų.

Violeta Matukaitė,
Dariaus-Girėno lit. m-los VII sk. mok.

MEGZTUKAS

Lilija: — Ar tu žinai, kad penkios avys yra reikalingos megztukui.

Filomena: — Tikrai! Aš nežinojau, kad jos gali megzti.

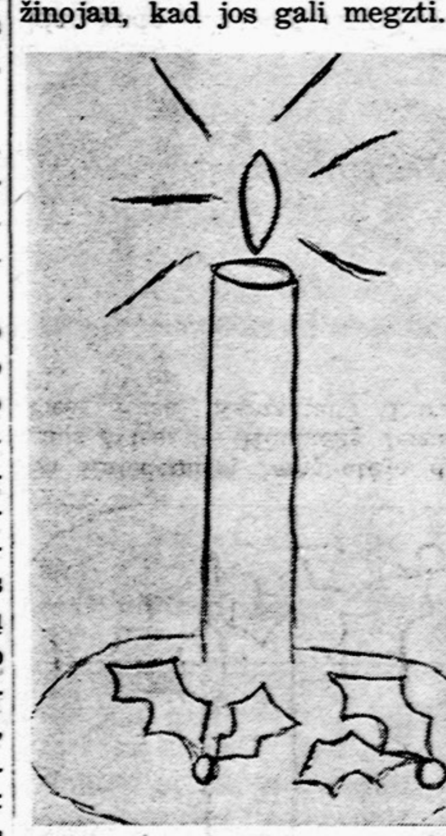

Su Kalėdomis į žemę atėjo dangaus šviesa — Kūdikėlis Jėzus. Piešė Rasa Kamantaitė Darien, Ill., 10 m.

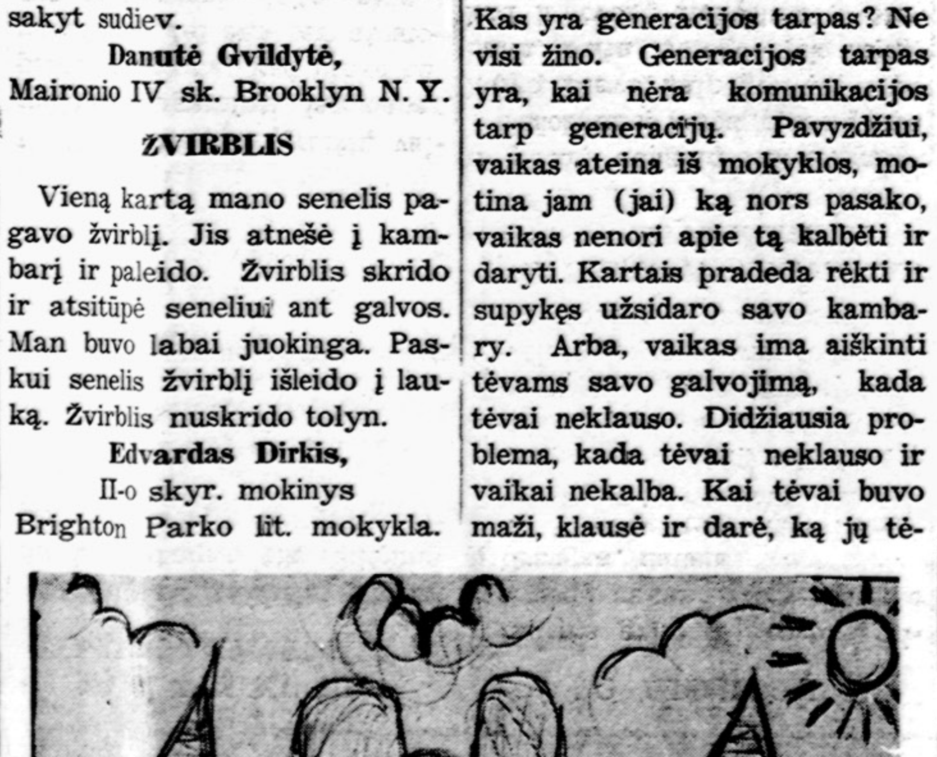

Kalėdų angelas. Piešė Indrė Toliušytė. Marquette Parko lit. m-los VI sk. mok.

SAUSIS

Sausis yra pirmas metų mėnuo. Sausio pirmą dieną yra Nauji Metai. Naujus metus žmonės sutinka labai iškilmingai. Susirenka į kokią salę, ar į namus, šoka, žaidžia ir laukia, kada laikrodis išmuš dvyliktą valandą. Tada prasideda triukšmas: vieni trimituoja, kiti šaudo, o treti tik šaukia "Valio". Visi sveikinasi ir linki vieni kitiems geriausių metų. Taip prasideda sausio mėnuo. Sausis yra žiemos mėnuo. Būna labai šalta ir daug sniego.

Viena diena sausio mėnesio man labai patinka, tai mano gimimo diena. Aš jos laukiu, nes tą dieną gaunu daug dovanų: iš tėvelių, sesučių, broliuko ir giminių.

Danutė Sudeikytė,
IV-o skyr. mokinė.
Brighton Parko Lit. mokykla.

IR LIGOS KELIAUJA

Medicinos mokslo specialistai yra nustatę, kad epideminės ligos keliauja, dažniausia tais pačiais keliais, kaip ir žmonės. Todėl ir sakoma, kad didieji pasaulinio susisiekimo keliai nuolat buvę ir epideminių ligų plėtimosi centrai. Vadinasi, ligos keliauja ten, kur vyksta žmonių judėjimas. Tačiau drugys (liga) sudaro išimtį, kuri daug kur atkeliauja be žmonių pagalbos. Mat, kartais vėjas iš maliarinių pelkių išnešioja drugio sukėlėjus — museles į gan tolimas apylinkes ir tokiu būdu sukelia drugio ligą (maliariją).

Jonas Minelga

ŽIEMA

Buvo, buvo,
Kaip nebuvo,
Vasara svečiuos.
Paviešėjo
Ir išėjo.
Kas dabar bučiuos

Nijolytę,
Kai lėlytę
Nupraustą migdys.
Ar nesakėm, —
Su plaštakėm
Snaigės neskraidys.

Piktas vėjau,
Kai stovėjau
Prie tvoros, — mačiau,
Baltos liepos,
Tau paliepus,
Puošės dar balčiau!

ŽIEMA

Ruduo praėjo: — šalta, nyku,
Medžių šakos be lapų...
Žiema atėjo; balta, gražu
Ir krinta, šoka snaigės...
Vaikai žaidžia kieme
Linksmai.
Jie čiuožia, lipdo senį —
Praeidami žmonės gatvėj
Žiūri į besmegenį...

Violeta Sobieskytė

PATIKSLINIMAS

Praeitame numery (304) Mikelgos eilėraštis pavadintas "Kalėdos". Turėjo būti "Nauji jieji Metai".

GALVOSŪKIAI

I

Žemiau surašyta įvairių kraštų 15 miestų vardai. Parašykite, kuriame žemyne, ir valstybėje miestas yra: 1) Adelaidė. 2) Agra. 3) Ahmedabad. 4) Akron. 5) Alexandria. 6 Alžyras. 7) Altona. 8) Amritsar. 9) Amsterdam. 10) Amoy. 11) Antverpenas. 12) Atėnai. 13) Atlanta. 14) Auckland. 15) Avellanedo. Už kiekvieną teisingą atsakymą po 1 tašką.

II

Parašykite vardą ir pavardę JAV respublikonų kandidato, kuris 1936 m. prezidentiniuose rinkimuose buvo nugalėtas demokratų kandidato F. D. Roosevelt.

(5 taškai)

III

a) Kada pasibaigė Gedimino dinastija?

(10 taškų)

b) Kas katalikus išmokė kalbėti rožinį (rožančių)?

(5 taškai)

Atsiuntė Vytenis Senuta.

IV

Kuriame Lietuvos apskrityje yra labai daug ežerų ir storiausias ąžuolas?

(5 taškai)

V

Kas skrido į erdves kapsule Mercury IV?

(5 taškai)

ŽUVYTĖ IR LAIVAS

Maža, laiminga žuvytė plaukiojo dideliame vandenyne. Staiga pamato, pirmą kartą savo gyvenime, didelį povandeninį laivą. Iš išgąsčio drebėdama artinasi prie mamos šono.

— Nekreipk dėmesio, — sako mama, — tai indas su žmonėmis.